

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ЗБІРНИК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ
ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС»**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

2023

УДК 342.95(075.8)
3-41

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ
від 26 вересня 2023 року, протокол № 2*

Рецензенти:

Тильчик В'ячеслав В'ячеславович – проректор з наукової роботи Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія» доктор юридичних наук, професор;

Хитра Олександра Леонтіївна – професор кафедри адміністративного права та адміністративного процесу факультету № 3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ доктор юридичних наук, професор.

3 41 Збірник практичних завдань із навчальної дисципліни «Адміністративний процес»: навчальний посібник / Мердова О. М., Сахно А. П., Хозлу І. К. та ін. – Київ : ВД «Дакор», 2023. – 160 с.

ISBN 978-617-8066-69-7

Навчальний посібник містить 150 практичних завдань, 235 тестових завдань, що охоплюють основні теми навчальної дисципліни «Адміністративний процес», а також фабули комплексних практичних завдань для формування навичок підготовки макетів адміністративних справ.

Навчальний посібник призначений для здобувачів вищої освіти юридичних спеціальностей, у тому числі закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, науково-педагогічних працівників, практикуючих юристів, а також усіх, хто цікавиться питаннями адміністративного судочинства.

Навчальний посібник підготовлено на підставі чинного законодавства України станом на 01 вересня 2023 року.

УДК 342.95(075.8)

ISBN 978-617-8066-69-7

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. Теоретико-правові засади адміністративного процесу	6
2. Юрисдикція адміністративних судів	19
3. Суб'єкти та учасники адміністративного процесу	33
4. Примус в адміністративному процесі	48
5. Докази та строки в адміністративному процесі	61
6. Провадження в суді першої інстанції	74
7. Розгляд справ за правилами спрощеного провадження	94
8. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві	108
9. Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	125
10. Звернення до ЄСПЛ в адміністративній практиці	138
11. Фабули комплексних практичних завдань для формування навичок підготовки макетів адміністративних справ	147
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	157

ПЕРЕДМОВА

В адміністративно-правовій літературі можна виділяти три основні підходи до визначення поняття адміністративного процесу. Довгий час дискусії учених були навколо розуміння адміністративного процесу у вузькому і широкому значенні, які в цілому ґрунтувались на управлінській природі цього явища. **Вузьке, так зване юрисдикційне розуміння адміністративного процесу**, зводилось до його трактування як суто юрисдикційної діяльності органів публічної адміністрації (інколи – і судових органів). Для цієї концепції характерним для виникнення адміністративно-процесуальних відносин є наявність суперечки між учасниками адміністративних правовідносин. Прибічники даної концепції – Н. Саліщева, С. Котюргін, А. Ключніченко, В. Перепелюк та ін.

Прихильники **широкого розуміння адміністративного процесу** включають в це поняття всю процесуально-процедурну діяльність уповноважених на те суб'єктів щодо реалізації матеріальних норм адміністративного та деяких інших галузей права (І. Голосніченко, Т. Гуржій, Е. Демський, О. Кузьменко та ін.). Ця концепція тлумачення адміністративного процесу дістала назву широкої, управлінської.

Натомість із прийняттям в Україні закону «Про судоустрій і статус суддів» та Кодексу адміністративного судочинства України (надалі – КАСУ) новий поштовх для обґрунтування з боку окремих учених отримала третя, так звана **судова концепція** розуміння сутності адміністративного процесу, яка обмежує його існування лише рамками адміністративного судочинства як форми правосуддя (А. Комзюк, В. Бевзенко, Р. Мельник). У зв'язку з цим у наукових дослідженнях адміністративний процес визначається формою здійснення правосуддя, тобто як адміністративне судочинство, а діяльність органів публічної

адміністрації з розгляду конкретних справ має не процесуальний, а процедурний характер¹.

Для підготовки презентованого навчального посібника автори обрали саме третю – судову концепцію розуміння адміністративного процесу.

У презентованому навчальному посібнику подано тестові та практичні завдання за основними темами, що складають зміст навчальної дисципліни «Адміністративний процес». Їх опанування спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти спеціальних компетентностей, які передбачають здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти, здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції, здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації, здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування, здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Розв'язання практичних завдань, що містяться в посібнику, дозволить здобувачам вищої освіти закріпити отримані теоретичні знання, допоможе успішно засвоїти окремі найбільш важливі в практичному значенні питання навчальної дисципліни «Адміністративний процес», сформувати навички самостійної роботи з Кодексом адміністративного судочинства та правильного застосування його норм.

¹ Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт.кол.), І. М. Балакарева, І. В. Бойко та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяк. Харків: Право, 2020. С. 289.

1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Скільки основних підходів до визначення адміністративно-го процесу виділяють в адміністративно-правовій літературі?

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

2. Яку структуру має адміністративний процес?

- A. загальна та особлива частини
- B. загальна та спеціальна частини
- C. загальна, особлива та спеціальна частини
- D. провадження, стадії, етапи та процедури

3. Матеріальні і нематеріальні блага, з приводу яких виникають адміністративно-процесуальні відносини, загалом становлять:

- A. юридичні факти
- B. об'єкт правовідносин
- C. склад правовідносин
- D. зміст правовідносин

4. До складу адміністративно-процесуальних правовідносин належать:

- A. суб'єкти, об'єкт і зміст правовідносин
- B. суб'єкти, об'єкт і юридичні факти

- C. суб'єкти та норми правовідносин
- D. суб'єкти, об'єкт і юридичний стан

5. З чим пов'язується поняття адміністративного процесу в вузькому розумінні?

- A. з юрисдикційною діяльністю органів публічної адміністрації (інколи – і судових органів)
- B. з розглядом індивідуально-конкретних адміністративних справ
- C. з неюрисдикційними провадженнями адміністративного процесу
- D. з адміністративним судочинством

6. З чим пов'язується поняття адміністративного процесу в широкому розумінні?

- A. з юрисдикційною діяльністю органів публічної адміністрації (інколи – і судових органів)
- B. з розглядом індивідуально-конкретних адміністративних справ
- C. з неюрисдикційними провадженнями адміністративного процесу
- D. з процесуально-процедурною діяльністю уповноважених на те суб'єктів щодо реалізації матеріальних норм адміністративного та деяких інших галузей права

7. З чим пов'язується поняття адміністративного процесу відносно до судової концепції розуміння адміністративного процесу?

- A. з юрисдикційною діяльністю органів публічної адміністрації (інколи – і судових органів)
- B. з розглядом індивідуально-конкретних адміністративних справ
- C. з неюрисдикційними провадженнями адміністративного процесу
- D. з адміністративним судочинством

8. Адміністративно-процесуальна норма регулює:

- A. порядок здійснення проваджень у справах про адміністративні правопорушення
- B. суспільні відносини стосовно визнання, реалізації та захисту прав і законних інтересів фізичних чи юридичних осіб, а також

інтересів держави в публічній сфері, розгляду і вирішення адміністративних справ

C. діяльність судів щодо розгляду адміністративних справ

D. суспільні відносини, що виникають при юрисдикційних провадженнях

9. Встановлені державою та забезпечені її примусом (організаційними заходами) формально-визначені, загальнообов'язкові правила поведінки, які регулюють суспільні відносини стосовно визнання, реалізації та захисту прав і законних інтересів фізичних чи юридичних осіб, а також інтересів держави в публічній сфері, розгляду і вирішення адміністративних справ – це:

A. адміністративне провадження

B. адміністративний примус

C. адміністративно-процесуальна норма

D. адміністративна стадія

10. Що є специфікою адміністративного процесу:

A. наявність стадій

B. наявність процесуальних норм

C. він реалізується у сфері державного управління (публічного адміністрування)

D. наявність принципів процесу

11. Зі скількох рівнів складається структура адміністративного процесу:

A. 2

B. 3

C. 4

D. 5

12. Принцип, який передбачає можливість учасникам адміністративного процесу безпосередньо ознайомлюватися з усіма матеріалами справи і розглядати його відкрито:

A. відкритість

B. прозорість

- C. гласність
- D. офіційність

13. Адміністративне провадження включає в себе:

- A. обов'язкові, факультативні та комбіновані стадії провадження
- B. обов'язкові та комбіновані стадії провадження
- C. обов'язкові та факультативні стадії провадження
- D. загальні та спеціальні стадії провадження

14. Адміністративний процес – це:

- A. будь яка процесуальна діяльність органів публічної адміністрації
- B. врегульований нормами адміністративно-процесуального права порядок застосування заходів адміністративного примусу

C. правовідносини, що складаються під час розгляду й вирішення судом публічно-правових спорів, зарахованих до адміністративної юрисдикції

D. система юридичних норм, якими регламентуються державно-владні, організуючі суспільні відносини, що виникають у зв'язку з реалізацією адміністративно-процесуальної форми із застосування норм відповідних матеріальних галузей права

15. Які ознаки характеризують адміністративний процес?

A. як і інші різновиди юридичного процесу, адміністративний процес має на меті виявлення та реалізацію матеріальних відносин

B. адміністративному процесу властиві аналогічні закономірності (як і іншим галузевим формам процесуального права), які зв'язують його з матеріально-правовою сферою

C. всі процесуальні механізми, властиві адміністративному процесу, є внутрішніми, спеціальними механізмами правової системи;

D. усі перелічені ознаки

16. До юрисдикційних проваджень НЕ ВІДНОСЯТЬСЯ:

- A. провадження з адміністративного судочинства
- B. провадження по прийняттю індивідуальних актів управління
- C. провадження по справах про адміністративні правопорушення
- D. провадження по скаргах громадян

17. До неюрисдикційних проваджень НЕ ВІДНОСЯТЬСЯ:

- A. провадження з адміністративного судочинства
- B. провадження по прийняттю індивідуальних актів управління
- C. реєстраційно-дозвільне провадження
- D. провадження із реалізації контрольно-наглядових повноважень

18. Принцип, який означає, що всі справи розглядаються всебічно, збираються, перевіряються і враховуються всі необхідні матеріали і докази:

- A. відкритість судового процесу
- B. прозорість
- C. гласність
- D. об'єктивна (або матеріальна) істина

19. Принцип, який означає вільний доступ громадян до правосуддя в адміністративних справах:

- A. відкритість судового процесу
- B. прозорість
- C. гласність
- D. публічність (офіційність)

20. Заздалегідь заплановані результати, досягнення яких можливе за допомогою відповідних засобів та способів – це:

- A. предмет адміністративного процесу
- B. завдання адміністративного процесу
- C. мета адміністративного процесу
- D. принципи адміністративного процесу

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

До яких видів проваджень відносяться такі процесуальні правовідносини?

	Юрисдикцій- не чи нею- рисдикційне	Який різновид?
Реєстрація транспортного засобу		
Скарга громадянина К. до Житлово-комунальної служби		
Видача дозволу на зберігання мисливської зброї		
Накладення стягнення на працівника поліції за порушення трудової дисципліни		
Притягнення особи до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство		
Оскарження результатів виборів до Верховної Ради України		
Видача ліцензії на продаж алкогольних напоїв		
Проведення прокурорської перевірки		

Практичне завдання № 2

Заповніть таблицю прикладами юрисдикційних та неюрисдикційних проваджень

Юрисдикційні провадження	Неюрисдикційні провадження

Практичне завдання № 3

Позивач з незалежних від нього причин запізнився на судове засідання, яке розпочалося. Судовий розпорядник допустив його до зали судового засідання.

Оцініть правомірність дій судового розпорядника. Чи є в даному випадку порушення вимог принципу адміністративного судочинства, якщо так, то зазначте якого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Під час відкритого розгляду справи в залі судового засідання журналістом газети «Українська правда» проводився аудіозапис з використанням портативного аудіотехнічного засобу. Суддя побачивши це, заборонив здійснювати аудіозапис, мотивуючи це тим, що журналіст не отримав дозвіл на його здійснення.

Оцініть правомірність дій судді. Чи є в даному випадку порушення вимог принципу адміністративного судочинства, якщо так, то зазначте якого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

При відкритті судового засідання у справі про примусове відчуження земельної ділянки відповідач заявив клопотання про ведення судового процесу на молдавській мові, так як іншими мовами він не володіє.

Який принцип адміністративного судочинства буде застосований у цій ситуації? Чи має право відповідач робити заяви, надавати пояснення, виступати в суді і заявляти клопотання рідною мовою або мовою, якою він володіє? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Найманий працівник, будучи незадоволеним рішенням приватної фірми про його незаконне звільнення, звернувся до адміністративного суду з позовом про вирішення трудового спору, що виник.

Чи належить даний спір до категорії публічно-правових спорів? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Громадянин Молдови звернувся до місцевого загального суду як адміністративного суду з позовом про оскарження рішення працівника патрульної поліції у справі про притягнення його до адміністративної відповідальності. Суд відмовив у прийнятті такого позову, мотивуючи це тим, що іноземець не має права на звернення до суду.

Чи правомірне рішення суду у цій ситуації? Який принцип адміністративного судочинства повинен бути застосований у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Розглянувши адміністративний позов про незаконність рішень суб'єкта владних повноважень, суддя адміністративного суду ухвалив рішення іменем України на користь позивача, зобов'язавши відповідача поновити порушені права позивача.

Суб'єкт владних повноважень відмовився виконувати прийняте судом рішення обґрунтувавши свою позицію тим, що не довіряє судовій системі та цьому судді зокрема.

Чи вбачаєте Ви в діях відповідача порушення принципу адміністративного судочинства? Якщо так, то якого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Знайдіть співвідношення принципів адміністративного судочинства з їх змістом за такою схемою: 1-4, 2-....

1.	Верховенство права (стаття 6 КАСУ)	1.	Розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості
2.	Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом (стаття 8 КАСУ)	2.	Учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право на апеляційний перегляд справи
3.	Змагальність сторін, (стаття 9 КАСУ)	3.	Усі учасники судового процесу є рівними перед законом і судом

4.	Гласність судового процесу (стаття 10 КАСУ)	4.	Суд при вирішенні справи керується принципом верховенства права, відповідно до якого, зокрема, людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави
5.	Забезпечення права на апеляційний перегляд справи (стаття 13 КАСУ)	5.	Судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України
6.	Обов'язковість судового рішення	6.	Розгляд справ в адміністративних судах проводиться відкрито, крім випадків, визначених Кодексом адміністративного судочинства

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Позивач, після подання позовної заяви до адміністративного суду, не був повідомлений про дату, час і місце розгляду своєї позовної заяви. Звернувшись особисто до суду, в отриманні такої інформації йому також було відмовлено, посилаючись на службову таємницю.

Чи порушено в даному випадку принцип відкритості інформації щодо справи? Зазначте, який порядок оприлюднення інформація щодо суду, який розглядає справу, учасників справи та предмета позову, дати надходження позовної заяви (скарги) або будь-якої іншої заяви або клопотання у справі, у тому числі особи, яка подала таку заяву, вжитих заходів забезпечення позову та (або) доказів, стадії розгляду справи, місця, дати і часу судового засідання, руху справи з одного суду до іншого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

Розглядаючи публічно-правовий спір, адміністративний суд здійснив вихід за межі позовних вимог та врахував при розгляді даного спору фактичні обставини, якими позивач не обґрунтовував свої позовні вимоги.

Надайте правову оцінку діям суду. Яким принципом адміністративного судочинства керувався суд у даному випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

До Кіровоградського окружного адміністративного суду звернулася фізична особа-підприємець з адміністративним позовом до Управління інспекційної діяльності у Кіровоградській області Південно-Східного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці про визнання протиправним та скасування рішення.

Поряд з цим, позивачем також заявлено вимогу про відшкодування шкоди, заподіяної рішенням суб'єкта владних повноважень у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Судом на стадії відкриття провадження в адміністративній справі, прийнято рішення здійснити розгляд даного спору за правилами спрощеного позовного провадження.

Оцініть правильність обрання судом форми адміністративного судочинства. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Фізична особа-підприємець Шевченко В. І. звернувся до Черкаського окружного адміністративного суду з усним запитом про надання інформації про результати розгляду його судової справи, в якій останній є позивачем.

Проте, помічник судді відмовив позивачу в інформації про результати розгляду його судової справи, мотивуючи відмову тим, що в даному випадку необхідно письмово оформити відповідне звернення до суду.

Чи правомірною у даному випадку є відмова працівника суду надати стороні інформацію про стан розгляду його справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Оскаржуючи в апеляційному порядку рішення Кіровоградського окружного адміністративного суду у справі про стягнення адміністративно-господарських санкцій, фізична особа-підприємець Майборода Т. І. в обґрунтування апеляційної скарги зазначив про те, що у Єдиному державному реєстрі судових рішень міститься текст судового рішення, яке не відповідає змісту його письмового примірника, що надійшов на його адресу, а саме в рішенні суду, що відображене у публічному реєстрі номери банківських рахунків, номери платіжних карток відображені літерними позначеннями.

Надайте правову оцінку обґрунтованості доводів апеляційної скарги фізичної особи-підприємця Майбороди Т. І. Чи допустив у даному

випадку суд першої інстанції порушення норм процесуального права? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Громадянин України Юрченко С.В. отримав рішення Кіровоградського окружного адміністративного суду у справі за його позовом до Головного управління пенсійного фонду України про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії.

Рішенням Кіровоградського окружного адміністративного суду відмовлено у задоволенні позову.

Юрченко С. В. вирішив скористатися своїм правом на перегляд справи й оскарження судового рішення та подав касаційну скаргу до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду на рішення суду першої інстанції.

Оцініть правильність дій Юрченка С. В. Яким чином Юрченко С. В. має користуватися правом на судовий захист, оскаржуючи у касаційному порядку рішення суду першої інстанції? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1. «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

2. ЮРИСДИКЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Які існують форми адміністративного судочинства?

- A. предметна і інстанційна
- B. основна і додаткова
- C. загальне і спрощене
- D. загальне і виключне

2. Підсудність - це:

- A. правова категорія, яка визначає вид провадження
- B. правова категорія, яка розмежовує компетенцію між судами
- C. правова категорія, яка визначає строки розгляду справ
- D. правова категорія, яка розмежовує форми адміністративного судочинства

3. Які є види підсудності в адміністративному судочинстві?

- A. предметна
- B. інстанційна
- C. територіальна
- D. усі перелічені види

4. Який суд є судом касаційної інстанції в адміністративному судочинстві?

- A. Конституційний суд України
- B. Верховний суд України
- C. Вищий суд України
- D. Окружний суд України

5. Із скількох ланок складається система адміністративних судів України?

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

6. Які суди утворюють першу ланку (суди першої інстанції) в адміністративному судочинстві?

- A. апеляційні адміністративні суди
- B. місцеві загальні суди як адміністративні суди
- C. окружні адміністративні суди
- D. правильна відповідь B і C

7. Які суди утворюють другу ланку (суди другої інстанції) в адміністративному судочинстві?

- A. апеляційні адміністративні суди
- B. місцеві загальні суди як адміністративні суди
- C. окружні адміністративні суди
- D. правильна відповідь B і C

8. Якою статтею Кодексу адміністративного судочинства України визначається предметна підсудність?

- A. ст. 19 КАСУ
- B. ст. 20 КАСУ
- C. ст. 21 КАСУ
- D. ст. 22 КАСУ

9. Якою статтею Кодексу адміністративного судочинства України визначається виключна підсудність?

- A. ст. 25 КАСУ
- B. ст. 26 КАСУ
- C. ст. 27 КАСУ
- D. ст. 28 КАСУ

10. Що визначає інституційна підсудність?

A. місцезнаходження суду, до якого треба направляти адміністративний позов

B. до суду якої інстанції треба направляти адміністративний позов

C. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ у першій інстанції залежно від предмета спору або суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

D. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ залежно від суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

11. Що визначає територіальна підсудність?

A. місцезнаходження суду, до якого треба направляти адміністративний позов

B. до суду якої інстанції треба направляти адміністративний позов

C. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ у першій інстанції залежно від предмета спору або суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

D. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ залежно від суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

12. Що визначає предметна підсудність?

A. місцезнаходження суду, до якого треба направляти адміністративний позов

B. до суду якої інстанції треба направляти адміністративний позов

C. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ у першій інстанції залежно від предмета спору або суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

D. компетенцію різних ланок судової системи з розгляду адміністративних справ залежно від суб'єктного складу сторін спірних правовідносин

13. На які справи не поширюється юрисдикція адміністративних судів?

А. справи, що віднесені до юрисдикції Конституційного Суду України та справи, що мають вирішуватися в порядку кримінального судочинства

В. справи про накладення адміністративних стягнень, крім випадків, визначених цим Кодексом

С. справи щодо відносин, які відповідно до закону, статуту (положення) громадського об'єднання, саморегульованої організації віднесені до його (її) внутрішньої діяльності або виключної компетенції, крім справ у спорах, визначених пунктами 9, 10 частини першої 19 КАСУ

Д. на усі перелічені категорії справ

14. Що визначає виключна підсудність?

А. визначає справи, які вирішуються лише Верховним судом України

В. визначає справи, які вирішуються лише окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ

С. визначає справи, які вирішуються лише окружними адміністративними судами

Д. усі відповіді правильні

15. В який суд пред'являються позови до юридичних осіб?

А. суд визначається за вибором позивача

В. суд визначається за місцем мешкання позивача

С. суд визначається за місцезнаходженням відповідача

Д. суд визначається за місцезнаходженням згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

16. Чи може позивач заявляти кілька вимог в одній позовній заяві?

А. ні

В. так, якщо вони пов'язані між собою

С. так, якщо дозволить суд

Д. так, якщо вони підвідомчі одному суду

17. Що таке спрощене позовне провадження?

А. провадження, призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні

В. провадження, призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи

С. провадження, яке розглядається лише місцевими адміністративними судами

Д. провадження, яке розглядається лише окружними адміністративними судами

18. Що таке загальне позовне провадження?

А. провадження, призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні

В. провадження, призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи

С. провадження, яке розглядається лише місцевими адміністративними судами

Д. провадження, яке розглядається лише окружними адміністративними судами

19. Який суд розглядає адміністративні справи, які мають виключну підсудність?

А. місцевий загальний адміністративний суд

В. окружний адміністративний суд

С. окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ

Д. Верховний суд України

20. Як називається підсудність, коли справи розглядає лише окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ?

А. предметна

В. інстанційна

- C. територіальна
- D. виключна

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

Визначте предметну та територіальну підсудність справ, якщо позивач мешкає в Печерському районі м. Києва:

- оскарження рішення Голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України
- оскарження постанови Начальника Фастівського РУП ГУНП в Київській області про притягнення до адміністративної відповідальності
- оскарження рішення Ради Національної безпеки і оборони України
- оскарження рішення начальника відділу експертної оцінки нерухомого майна Комунального підприємства Київського міського бюро технічної інвентаризації та реєстрації прав власності на об'єкти нерухомого майна
- оскарження нормативно-правового акту Міністерства оборони України

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Адміністративна юрисдикція» §1 «Предметна юрисдикція», §2 «Інстанційна юрисдикція», §3 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Колишній головний спеціаліст виконавчого комітету міської ради Оксана Остапчук, яка мешкає у м. Києві, звернулася до окружного адміністративного суду м. Києва з позовною заявою про стягнення з виконкому заробітної плати у розмірі 2 140 гривень за останні три місяці перед її звільненням, протягом яких вона зарплату не отримувала. Суд відмовив у відкритті провадження у зв'язку з тим, що таку

заяву не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства, оскільки О. Остапчук уже не перебуває на публічній службі, а заявлені нею вимоги є вимогами, що випливають з трудових правовідносин. О. Остапчук звернулася за допомогою до юридичної клініки.

Чи правильна відповідь суду? Чи правильним є те, що гр. Остапчук звернулася саме до окружного адміністративного суду м. Києва? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Адміністративна юрисдикція» §1 «Предметна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Позивач Іванов заявив дві позовні вимоги, які пов'язані між собою, в одному позові. Після прийняття позовної заяви місцевим загальним судом як адміністративним судом було встановлено, що одна з позовних вимог підсудна окружному адміністративному суду.

Чи мав право Іванов заявляти дві позовні вимоги в одному позові? Визначте підсудність у цьому випадку, який суд буде розглядати адміністративну справу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Предметна підсудність» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

До Черкаського районного суду м. Черкаси надійшов адміністративний позов від Білого О. О. до управління патрульної поліції м. Черкас про визнання незаконною та скасування постанови про накладення адміністративного стягнення. Суддя, одержавши позовну

заяву, з'ясував, що позивач Білий О. О. працює суддею Черкаського районного суду м. Черкаси.

Як у цьому випадку визначається підсудність? Як повинен суддя вчинити у цій ситуації? Який суд має розглядати справу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §3 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

Громадянин Соболев, що мешкає у м. Запоріжжя, звернувся до Запорізького окружного адміністративного суду з позовом до Вищої ради правосуддя про визнання її дій протиправними, відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

Чи правильно громадянином Соболевим визначено інстанційну юрисдикцію для звернення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §2 «Інстанційна юрисдикція» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Приватне підприємство, зареєстроване в м. Вінниці, звернулося до суду з позовом до Головного Управління Державної служби геології та надр України Житомирської області про визнання протиправним та скасування наказу щодо встановлення терміну для усунення порушення.

Визначте суд, який уповноважений розглядати дану адміністративну справу. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §2 «Інстанційна юрисдикція» та §3 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Громадянин Д., що мешкає в Фортечному районі м. Кропивницький, підготував позов до головного державного виконавця державної виконавчої служби про визнання протиправними дій при винесенні постанови про початок виконавчого провадження по виконанню судового рішення про примусове стягнення штрафу за фактом припинення його до відповідальності.

Визначте суд, який уповноважений розглядати дану адміністративну справу. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §2 «Інстанційна юрисдикція» та §3 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

В адміністративній справі відповідачем є посадова особа дипломатичного представництва громадянин Н. Ця справа вирішується окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.

Яка підсудність цієї справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте § 3 «Територіальна юрисдикція" (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Міністерство юстиції України звернулося до Касаційного адміністративного суду в складі Верховного Суду з позовом про ліквідацію політичної партії, зареєстрованої в місті Кропивницький.

Чи наявні підстави для передання справи про ліквідацію політичної партії до іншого суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте § 3 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Розділіть наведені нижче провадження на відповідні форми адміністративного судочинства:

– інші справи, у яких суд дійде висновку про їх незначну складність, за винятком справ, які не можуть бути розглянуті за правилами спрощеного позовного провадження;

– оскарження бездіяльності суб'єкта владних повноважень або розпорядника інформації щодо розгляду звернення або запиту на інформацію;

– оскарження нормативно-правових актів, за винятком випадків, визначених КАСУ;

– оскарження нормативно-правових актів, які відтворюють зміст або прийняті на виконання нормативно-правового акта, визнаного судом протиправним і нечинним повністю або в окремії його частині;

– оскарження рішення суб'єкта владних повноважень, на підставі якого ним може бути заявлено вимогу про стягнення грошових коштів у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб;

– оскарження рішень Національної комісії з реабілітації у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України «Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років»;

– оскарження рішень, дій та бездіяльності суб'єкта владних повноважень, якщо позивачем також заявлено вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної такими рішеннями, діями чи бездіяльністю, у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, окрім справ, в яких позивачами є службові особи, які у значенні Закону України «Про запобігання корупції» займають відповідальне та особливо відповідальне становище;

– оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо в'їзду (виїзду) на тимчасово окуповану територію;

– перебування іноземців або осіб без громадянства на території України;

– припинення за зверненням суб'єкта владних повноважень юридичних осіб чи підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців у випадках, визначених законом, чи відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців;

– типові справи;

– оскарження індивідуальних актів Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Міністерства фінансів України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, рішень Кабінету Міністрів України, визначених частиною першою статті 266-1 КАСУ;

– оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Загальне позовне провадження	Спрощене позовне провадження (справи незначної складності)

Практичне завдання № 11

Директора та головного бухгалтера ПП «Елітне» за результатами проведеної Головним управлінням ДПС у Кіровоградській області документальної позапланової виїзної перевірки було притягнуто до адміністративної відповідальності за статтею 163-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Не погодившись з відповідними рішеннями контролюючого органу, посадові особи підприємства звернулися з позовами до Кіровоградського окружного адміністративного суду.

Обґрунтуйте правильність вибору позивачами суду, з огляду на правила розмежування предметної юрисдикції адміністративних судів. Вкажіть, яким судам підсудні адміністративні справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Предметна юрисдикція» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

Адвокат Юхименко Л.О. підготував позовну заяву в інтересах фізичної особи-підприємця Романенко С.М. При цьому, у даному позові, адвокат заявив дві позовні вимоги, одна з яких підсудна окруж-

ному адміністративному суду, а інша позовна вимога підсудна місцевому (загальному) суду як адміністративному суду. Вказані позовні вимоги є пов'язаними між собою.

Після остаточного оформлення позовної заяви, остання була спрямована адвокатом саме до окружного адміністративного суду.

Чи правильно адвокатом обрано підсудність даного спору?

Відповідь щодо вибору підсудності спору, у якому заявлено кілька пов'язаних між собою вимог обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Предметна юрисдикція» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Громадянин України Сидоренко К. М., який зареєстрований та проживає у м. Києві, звернувся до Київського окружного адміністративного суду з позовною заявою до Головного управління ДПС у Кіровоградській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення, яким нараховано податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Об'єкт нерухомості, відносно якого контролюючим органом нараховано податкове зобов'язання, належить Сидоренку К. М. на праві приватної власності в результаті отримання спадщини та перебуває у м. Кропивницькому.

Чи правильно Сидоренко К. М. визначив територіальну підсудність даного спору? Зазначте, чи діє у даному випадку правило виключної підсудності? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Головним управлінням ДПС у Кіровоградській області подано до Кіровоградського окружного адміністративного суду позовну заяву про стягнення з фізичної особи-підприємця Коротюка К. О. податкового боргу за платежем «плата за землю».

Під час підготовки справи до розгляду суд встановив, що Коротюком К. О. змінено місце реєстрації свого проживання з м. Кропивницький на м. Вінницю.

Які дії повинен вчинити суд при розгляді даної справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Територіальна юрисдикція (підсудність)» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Громадянин України Івашкевич М. О. звернувся до Верховного Суду із позовною заявою до Верховної Ради України із вимогою скасувати Закон України «Про адміністративні послуги» як такий, що не відповідає Конституції України.

Чи належить розглядати дану справу у порядку адміністративного судочинства? Чи може Верховний Суд розглядати дану справу як суд першої інстанції? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §2 «Інстанційна юрисдикція» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

3. СУБ'ЄКТИ ТА УЧАСНИКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Адміністративно-процесуальна дієздатність громадянина виникає:

- A. з моменту досягнення 16-річного віку
- B. з моменту народження
- C. з моменту досягнення 18-річного віку
- D. з моменту набуття статусу суб'єкта адміністративного процесу

2. Здатність громадян мати загальні процесуальні права і нести процесуальні обов'язки в адміністративному судочинстві – це:

- A. адміністративно-процесуальна дієздатність
- B. адміністративно-процесуальна правоздатність
- C. адміністративна деліктоздатність
- D. адміністративна правосуб'єктність

3. Адміністративна процесуальна правоздатність визнається за:

A. громадянами України, іноземцями, особами без громадянства (фізичними особами)

B. підприємствами, установами, організаціями (юридичними особами)

C. органами державної влади, іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами (держава)

D. за усіма названими суб'єктами.

4. Учасники судового процесу (в адміністративному судочинстві) – це

А. органи публічної влади (їхні посадові особи), які вступають у фактичні соціально-правові зв'язки з приводу реалізації встановленого адміністративно-процесуальним законодавством порядку вирішення адміністративних справ

В. залучені до сфери адміністративного судочинства особи (юридичні, фізичні, держава), за яким закон визнає здатність мати і реалізовувати суб'єктивні права і юридичні обов'язки

С. фізичні особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, а також особи, що сприяють досягненню цілей адміністративного процесу – захисник, перекладач, фахівець тощо

Д. особи, які потенційно мають право (можуть) бути учасниками процесу за наявності відповідних юридичних фактів

5. В якій главі Кодексу адміністративного судочинства закріплено юридичну природу учасників судового процесу?

- А. глава 2
- В. глава 3
- С. глава 4
- Д. глава 5

6. Учасниками справи є:

- А. сторони
- В. треті особи
- С. органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб
- Д. усі зазначені суб'єкти

7. Суб'єкт владних повноважень в адміністративні справи – це:

- А. позивач
- В. відповідач
- С. треті особи
- Д. органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб

8. Які права і обов'язки мають учасники справи?

- A. загальні
- B. спеціальні
- C. рівні
- D. різні

9. До якого моменту сторони можуть досягнути примирення?

- A. не до якого, оскільки примирення сторін не передбачено
- B. до закінчення підготовчого засідання або не пізніше ніж за п'ять днів до першого судового засідання
- C. до початку розгляду справи по суті
- D. на будь-якій стадії судового процесу

10. Чи можуть треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, вступити у справу у будь-який час до закінчення судового розгляду?

- A. так
- B. ні
- C. тільки з дозволу суду
- D. тільки з дозволу позивача або відповідача

11. Адміністративно-процесуальна правоздатність громадянина виникає:

- A. з моменту досягнення 16-річного віку
- B. з моменту народження
- C. з моменту досягнення 18-річного віку
- D. з моменту набуття статусу суб'єкта адміністративного процесу

12. Здатність особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов'язки, у тому числі доручати ведення справи представникові – це:

- A. адміністративно-процесуальна правосуб'єктність
- B. адміністративно-процесуальна дієздатність
- C. загальна правоздатність
- D. спеціальна правоздатність

13. Суб'єкти адміністративно-процесуальних відносин – це:

А. органи публічної влади (їхні посадові особи), які вступають у фактичні соціально-правові зв'язки з приводу реалізації встановленого адміністративно-процесуальним законодавством порядку вирішення адміністративних справ

В. органи державної судової влади, наділені адміністративними правами та обов'язками у сфері адміністративного процесу

С. фізичні особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, а також особи, що сприяють досягненню цілей адміністративного процесу – захисник, перекладач, фахівець тощо

Д. особи, які потенційно мають право (можуть) бути учасниками процесу за наявності відповідних юридичних фактів

14. На скільки груп можна розподілити суб'єктів адміністративного судочинства, залежно від своїх процесуальних функцій?

А. 2

В. 3

С. 4

Д. 5

15. Здійснення адміністративного судочинства може здійснюватися:

А. лише одноособово суддею

В. лише колегією суддів

С. як одноособово, так і колегією суддів

Д. лише у складі трьох суддів

16. Особа, на захист прав, свобод та інтересів якої подано позов до адміністративного суду, або адміністратор за випуском облігацій, який подає позов до адміністративного суду на захист прав, свобод та інтересів власників облігацій відповідно до положень Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», а також суб'єкт владних повноважень, на виконання повноважень якого подано позов до адміністративного суду – це:

А. позивач

В. відповідач

С. треті особи

D. органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб

17. В якій статті КАСУ передбачено права та обов'язки учасників справи?

A. ст. 43 КАСУ

B. ст. 44 КАСУ

C. ст. 45 КАСУ

D. ст. 46 КАСУ

18. До якого моменту позивач має право змінити підставу або предмет адміністративного позову?

A. не до якого, оскільки позивач не може змінювати підставу або предмет адміністративного позову

B. до закінчення підготовчого засідання або не пізніше ніж за п'ять днів до першого судового засідання

C. у будь-який час до закінчення відповідного апеляційного чи касаційного розгляду

D. у будь-якій час до закінчення судового розгляду

19. Які існують різновиди третіх осіб?

A. загальні та спеціальні

B. самостійні і несамостійні

C. ті, які заявляють самостійні вимоги і не заявляють самостійних вимог

D. ті, які представляють позивача і ті, які представляють відповідача

20. Які права мають треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору?

A. загальні права

B. спеціальні права

C. права позивача

D. права відповідача

21. До суб'єктів адміністративного процесу, які сприяють досягненню цілей процесу й реалізації адміністративно-процесуального статусу громадянина, належать:

- A. прокурор
- B. суддя
- C. треті особи
- D. свідок, експерт, перекладач, поняті, фахівець

22. Особа, яка володіє спеціальними знаннями та навичками, необхідними для застосування технічних засобів, і призначена судом для надання консультацій та технічної допомоги під час вчинення процесуальних дій, пов'язаних із застосуванням таких технічних засобів – це:

- A. перекладач
- B. експерт
- C. спеціаліст
- D. свідок

23. Суб'єкт адміністративного процесу, який володіє спеціальними знаннями у певній галузі і залучається до дослідження тих чи інших обставин справи – це:

- A. перекладач
- B. експерт
- C. спеціаліст
- D. свідок

24. Хто з перелічених осіб відноситься до патронатних суб'єктів?

- A. суб'єкт звернення
- B. суб'єкт розгляду
- C. адвокат
- D. опікун недієздатної особи

25. До обов'язків секретаря судового засідання належать:

A. слідкувати за дотриманням порядку особами, присутніми у залі судового засідання

B. виконувати розпорядження головуєчого про приведення до присяги перекладача, експерта

С. перевіряти наявність та з'ясувати причини відсутності осіб, яких було викликано до суду, і доповісти про це головному

Д. усе вищепераховане

26. До обов'язків судового розпорядника не входить:

А. забезпечувати контроль за повним фіксуванням судового засідання технічними засобами, перевіряти наявність та з'ясувати причини відсутності осіб, яких було викликано до суду, і доповісти про це головному

В. приймати від учасників адміністративного процесу та передавати документи і матеріали суду під час судового засідання

С. виконувати розпорядження головного про приведення до присяги перекладача, експерта

Д. усе перераховане

27. Довіреність фізичної особи на ведення справи в адміністративному суді:

А. посвідчується нотаріально

В. посвідчується посадовою особою підприємства, установи, організації, в якій довіритель працює, навчається, перебуває на службі, стаціонарному лікуванні, чи за рішенням суду або за місцем його проживання (перебування)

С. взагалі не посвідчується

Д. правильна відповідь А і В

28. Допомога спеціаліста не може стосуватися:

А. правових питань

В. економічних питань

С. медичних питань

Д. усе перераховане

29. Не можуть бути допитані як свідки:

А. представники в судовому процесі, захисники у кримінальних справах – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника

В. священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих

С. діти віком до 14 років

Д. сторони провадження

30. Хто із зазначених осіб не може бути представником у суді, крім випадків, коли вони діють як представники відповідних органів, що є стороною або третьою особою у справі, чи як законні представники сторони чи третьої особи?

А. експерт

В. спеціаліст

С. судді

Д. адвокат

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

В Київському апеляційному суді слухається справа, відповідачем по якій є батько секретаря судового засідання.

Чи може секретар судового засідання брати участь у розгляді зазначеної справи? Як в цій ситуації повинні вчинити учасники провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 3. «Склад суду. Відводи» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Під час судового розгляду справи громадянки Дягілевої до Управління праці і соціального захисту населення м. Кривий Ріг, позивач вирішила збільшити розмір позовних вимог. Представник відповіда-

ча заявив, що Дягілева не має такого права, оскільки її позов вже розглядається.

Чи може громадянка Дягілева змінювати позовні вимоги? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

1. Заповніть таблицю

	Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору	Треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору
Строки вступу		
Процесуальний механізм залучення		
Ініціатива участі		
Розгляд справи спочатку		
Статус та наслідки участі		

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Знайдіть співвідношення за такою схемою 1-3, 2-.....:

1.	Суб'єкти, що розглядають і вирішують справи про адміністративні правопорушення	1.	Суб'єкти звернення, заінтересовані особи
2.	Суб'єкти, які розглядають і вирішують справи в адміністративному судочинстві	2.	Позивач, відповідач, треті особи
3.	Особи, які відстоюють особисті права і законні інтереси у провадженнях у справах про адміністративні правопорушення	3.	Суди загальної юрисдикції, уповноважені органи (посадові особи) виконавчої влади, місцевого самоврядування
4.	Особи, які відстоюють особисті права і законні інтереси в адміністративному судочинстві	4.	свідок; експерт, спеціаліст, перекладач
5.	Особи, які відстоюють особисті права і законні інтереси у провадженнях у сфері управління	5.	Адміністративні суди
6.	Особи, які представляють та захищають інтереси інших осіб	6.	Потерпілий правопорушник
7.	Особи, які сприяють адміністративним провадженням	7.	Захисники, представники

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Основні положення» та главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

Прокурор після розгляду справи в суді виявив бажання ознайомитись з протоколом судового засідання, в чому йому було відмовлено працівником апарату суду.

Вкажіть чи правомірна відмова працівника апарату суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Позивачем було подано декілька позовів до одного й того самого відповідача, в позовах зазначався однаковий предмет та аналогічні підстави позову. Суд визнав дії позивача як зловживання процесуальними правами і постановив ухвалу про стягнення до Державного бюджету України штрафу в сумі 0,2 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Вкажіть чи добросовісно учасник судового процесу користувався своїми процесуальними правами? Чи правомірною була ухвала суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» та главу 9 «Заходи процесуального примусу» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

До суду першої інстанції із позовом до Київської міської державної адміністрації звернувся громадянин України, в ході судового розгляду було з'ясовано, що до суду звернувся громадянин, якому не належить право вимоги у позові.

Вкажіть за яких умов та підстав суд першої інстанції може допустити заміну первинного позивача? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Уповноважений Верховної ради України з прав людини (далі – Уповноважений) звернувся до суду з позовною заявою в інтересах громадянина України Смірнова. У ході судового розгляду справи Уповноважений використав своє право на закінчення справи шляхом примирення.

Чи правомірні дії Уповноваженого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

До суду надійшов позов від громадянки Ільченко, в позовній заяві якої зазначені вимоги щодо стягнення з міського голови матеріальної шкоди. В ході дослідження матеріалів було встановлено, що у 2022 році Ільченко визнали такою, що не має адміністративно процесуальної дієздатності.

Посилаючись на чинні нормативно-правові акти вкажіть, які заходи має взяти суд? Зазначте осіб, котрі можуть бути законними представниками у суді. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» та глави 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Під час розгляду справи відповідачем було заявлено клопотання про виклик свідка. Після отримання виклику, свідок заявив, що його присутність на судовому засіданні в зазначену дату неможлива через відрадження.

Посилаючись на чинні нормативно-правові акти, вкажіть, чи може свідок брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції? Якщо, так, то за яких умов? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 4 «Учасники судового процесу» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

У провадженні Кіровоградського окружного адміністративного суду перебуває справа за позовом громадянина України Тимченка М. П. до Головного управління Пенсійного фонду України у Кіровоградській області про зобов'язання здійснити перерахунок пенсії.

Розгляд даної справи здійснюється судом за правилами загального позовного провадження. Підготовче провадження у даній справі закрито.

Після закриття підготовчого провадження, позивач подав до суду заяву про зміну предмета та підстав позову.

Які процесуальні дії у даному випадку має вчинити суд? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Учасники справи» глави 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

У провадженні Рівненського окружного адміністративного суду перебуває судова справа за позовом ТОВ «Рівненські сади» до Головного управління ДПС в Рівненській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення.

На стадії судового розгляду даної справи позивач погодився із законністю донарахувань контролюючим органом податкових зобов'язань, у зв'язку з цим, сторони досягли примирення.

Проте, суд не прийняв до розгляду угоду про примирення сторін, з огляду на те, що сторони досягли примирення на стадії судового розгляду справи по суті, а примирення сторін можливе лише на стадії підготовчого судового провадження.

Надайте правову оцінку рішенню суду. Які процесуальні наслідки має застосувати суд при розгляді спору за умови примирення сторін? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §1 «Учасники справи» глави 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

У зв'язку з перебуванням на лікарняному секретаря судового засідання, головуючим суддею тимчасово доручено своєму помічнику здійснювати повноваження секретаря.

Чи правомірним у даному випадку є доручення судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §3 «Інші учасники судового процесу» глави 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Громадянин України Тесленко М. І. прибув до Вінницького окружного адміністративного суду для допиту у якості свідка при розгляді адміністративної справи за позовом ТОВ «Добропілля» до Головного управління ДПС у Вінницькій області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

Проте, до початку допиту у якості свідка, судом було встановлено, що Тесленко М. І., будучи адвокатом надавав професійну правничу

допомогу позивачу по справі у період, який співпадає з періодом проведення документальної позапланової перевірки ТОВ «Добропілля».

Чи може суд у даному випадку допитати Тесленка М. І. у якості свідка? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §3 «Інші учасники судового процесу» глави 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Ухвалою Кіровоградського окружного адміністративного суду задоволено клопотання фізичної особи-підприємця Щербинського О. А. про призначення судово-економічної експертизи у справі за позовом до Головного управління ДПС у Кіровоградській області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

Проведення судової експертизи доручено судовому експерту Київського інституту судових експертиз (Кропивницьке відділення) Щербакову Г. І.

Проте, в подальшому, судовий експерт Щербаков Г. І. передоручив проведення даної експертизи іншому судовому експерту, посилаючись на значне навантаження у роботі.

Оцініть правомірність дій судового експерта Щербакова Г. І. щодо передоручення проведення експертизи іншому експерту. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте §3 «Інші учасники судового процесу» глави 4 «Учасники судового процесу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

4. ПРИМУС В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. В який термін вирішується питання про притягнення учасника справи або іншої особи, присутньої в залі судового засідання, до відповідальності за прояв неповаги до суду?

- A. протягом тижня
- B. негайно
- C. протягом п'ятнадцяти днів
- D. протягом п'яти днів

2. До належно викликаних осіб, особисту участь яких визнано судом обов'язковою, свідка, які без поважних причин не прибули у судове засідання або не повідомили причини неприбуття, може бути застосовано привід до суду через органи:

- A. Державної виконавчої служби
- B. Служби безпеки України
- C. Національної гвардії України
- D. Національної поліції України

3. До учасників судового процесу та інших осіб, присутніх у судовому засіданні, за порушення порядку під час судового засідання або невиконання ними розпоряджень судді (головуючого судді) застосовується:

- A. штраф
- B. особистий огляд і огляд речей
- C. адміністративне затримання
- D. попередження

4. Підставами застосування заходів процесуального примусу виступають:

- A. реалізація принципу поваги до суду
- B. дотримання порядку в судовому засіданні, необхідність дотримання правил професійної етики
- C. необхідність забезпечення додержання послідовності та порядку вчинення процесуальних дій
- D. все перераховане

5. Привід до суду не застосовується до:

- A. малолітніх та неповнолітніх осіб
- B. вагітних жінок, жінок, які доглядають дітей віком до шести років або дітей з інвалідністю
- C. осіб з інвалідністю першої і другої груп
- D. всіх перерахованих осіб

6. Про привід суд постановляє:

- A. заяву
- B. ухвалу
- C. постанову
- D. доручення

7. Процесуальні дії, що вчиняються судом у визначених КАСУ випадках з метою спонукання відповідних осіб до виконання встановлених в суді правил, добросовісного виконання процесуальних обов'язків, припинення зловживання правами та запобігання створенню протиправних перешкод у здійсненні судочинства – це:

- A. привід
- B. процесуальний примус
- C. процес доказування
- D. ухвала постанови

8. Стягувачем в ухвалі про стягнення штрафу є:

- A. приватний виконавець
- B. державний виконавець

- С. Національна поліція
- Д. Державна судова адміністрація України

9. Суд може постановити ухвалу про стягнення в дохід Державного бюджету України з відповідної особи штрафу у сумі від 0,3 до трьох розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб у випадках:

А. невиконання процесуальних обов'язків, зокрема ухилення від вчинення дій, покладених судом на учасника судового процесу

В. зловживання процесуальними правами, вчинення дій або допущення бездіяльності з метою перешкодження судочинству, неповідомлення суду про неможливість подати докази, витребувані судом, або неподання таких доказів без поважних причин суб'єктом владних повноважень

С. використання під час процедури врегулювання спору за участю судді портативних, аудіотехнічних пристроїв, а також здійснення фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису

Д. всіх перерахованих

10. У разі повторного вчинення перекладачем або спеціалістом порушення порядку під час судового засідання або невиконання ними розпоряджень судді (головуючого судді) застосовується:

А. заміна перекладача або спеціаліста

В. видалення із зали судового засідання, далі провадження без зазначених суб'єктів

С. накладається штраф на перекладача або спеціаліста

Д. тимчасове вилучення ліцензії на заняття відповідною діяльністю

11. Яка кількість заходів процесуального примусу в адміністративному судочинстві, відповідно до норм КАСУ?

- А. три
- В. п'ять
- С. вісім
- Д. чотири

12. Який суб'єкт виконує ухвалу про тимчасове вилучення доказів для дослідження суду?

- A. судовий секретар
- B. експерт
- C. поліцейський
- D. державний виконавець

13. Який суб'єкт має право застосовувати заходи процесуального примусу в адміністративному судочинстві?

- A. позивач
- B. відповідач
- C. представники
- D. суд

14. Яким документом затверджується необхідність тимчасового вилучення доказів для дослідження судом?

- A. постанова суду
- B. протокол уповноваженого працівника поліції
- C. ухвала суду
- D. заява зацікавлених осіб

15. Чи можливо до однієї особи застосування кількох заходів процесуального примусу?

- A. так
- B. ні
- C. так, залежно від вчиненого порушення
- D. так, але не більше двох заходів

16. Чи є порушенням особами, присутніми в залі судового засідання, представниками засобів масової інформації проведення в залі судового засідання фотозйомки, відео- та аудіозапису з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів?

- A. так
- B. ні, якщо ними враховано обмеження встановлені КАСУ

- С. так, оскільки на проведення таких дій потрібен дозвіл суду
- D. ні

17. Якою статтею КУпАП передбачено відповідальність за прояв неповаги до суду?

- A. ст. 185-1 КУпАП
- B. ст. 185-2 КУпАП
- C. ст. 185-3 КУпАП
- D. ст. 185-4 КУпАП

18. Ухвала якого суду про стягнення штрафу, як заходу процесуального примусу, в адміністративному судочинстві не підлягає оскарженню?

- A. місцевого адміністративного суду
- B. апеляційного адміністративного суду
- C. окружного адміністративного суду
- D. Верховного Суду

19. Якою статтею КАСУ регламентовано застосування приводу?

- A. ст. 146 КАСУ
- B. ст. 147 КАСУ
- C. ст. 148 КАСУ
- D. ст. 149 КАСУ

20. Якою статтею КАСУ регламентовано застосування попередження?

- A. ст. 146 КАСУ
- B. ст. 147 КАСУ
- C. ст. 148 КАСУ
- D. ст. 149 КАСУ

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

Громадянка Симонова, що перебуває у відпустці по догляду за дитиною, без поважних причин не прибула у судове засідання Донецького адміністративного суду і не повідомила причину неприбуття, хоча вона була сповіщена належним чином. Суддя постановив ухвалу про привід, яку було виконано органами Національної поліції України за місцем мешкання Симонової.

Дайте юридичну оцінку цій ситуації. Чи правомірні дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Під час судового засідання в окружному адміністративному суді Донецької області оператор місцевого телеканалу TVоля Батьківщина надто великою апаратурою заважав проведенню онлайн трансляції допиту свідка. Суддя зробив усне попередження особі, на що оператор розпочав сперечатись про можливість роботи ЗМІ під час судового засідання.

Які подальші дії головуючого в судовому засіданні? Як в цій ситуації повинні вчинити учасники провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Під час розгляду адміністративної справи, відповідачем якої є ФОП Сухомлинський з'ясувалось, що для достатності доказів по справі не вистачає податкових накладних по надходженню податків до місцевого бюджету за період, що розглядається. Суддя виніс окрему ухвалу про тимчасове вилучення доказів для дослідження судом в якій зазначив: ім'я (прізвище, ім'я та по батькові) особи, в якій знаходиться доказ, його місцезнаходження номери засобів зв'язку, адресу електронної пошти; назву письмового документа; підстави проведення його тимчасового вилучення.

На підприємство Сухомлинського з ухвалою прийшов провідний спеціаліст Жашківського районного відділу Державної виконавчої служби Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ), але бухгалтер відмовив в наданні податкових накладних.

Як в цій ситуації повинні вчинити учасники провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Суддя постановив ухвалу про привід до суду у якості свідка особи, що має дипломатичний імунітет.

Дайте юридичну оцінку цій ситуації. Чи правомірні дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

До Святошинського районного суду м. Києва надійшов адміністративний позов від Управління Пенсійного фонду України у Святошинському районі м. Києва до гр. Перелюха П. Р. про стягнення суми переплаченої пенсії. Однак, ні на перше, ні на друге судове засідання представник позивача не з'явився, хоча був належним чином повідомлений про дні судових засідань, які відбувалися 30.04.2020 та 16.07.2020, про що є відповідні розписки, про причини неявки суд не повідомив.

Яке рішення повинен прийняти Святошинський районний суд міста Києва? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Під час процедури врегулювання спору судовий розпорядник адміністративного суду виявив, що третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору без попередження використовує аудіо-технічний пристрій з аудіозаписом.

Які заходи процесуального примусу повинен здійснити суддя судового засідання? Які суб'єкти повинні виконувати застосований захід процесуального примусу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Під час судового засідання у справі № 640/8029/19 від 18.01.2021 в шостому апеляційному адміністративному суді громадянин К.

виявив бажання бути присутнім на розгляді справи, відповідно до чинного законодавства надав всі необхідні документи.

Але під час приведення свідка до присяги громадянин К. розпочав нецензурно лаятись й кидати продукти в громадянина Ж., свідка. На зауваження секретаря судового засідання не реагував. Головуючий виніс окреме рішення про видалення із залу судового засідання.

Чи правильно діяв суддя в даній ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Позивач звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з позовом до Пенсійного фонду про стягнення коштів. Представник відповідача у судовому засіданні подав до суду письмове клопотання, відповідно до якого просить зупинити провадження у справі з огляду на необхідність витребування додаткових доказів по справі. Прокурор та позивач в судовому засіданні щодо клопотання представника відповідача про зупинення провадження у справі не заперечили.

Чи може суд у цьому випадку зупинити провадження у справі? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Під час розгляду судового засідання у справі № 519/4231/17 в окружному адміністративному суді Кіровоградської області відповідач громадянин О. не додержувався в судовому засіданні встановленого

порядку, відповідаючи на телефонні дзвінки у залі засідання та гучно розмовляючи. Секретар судового засідання зробив усне зауваження відповідачеві, однак він його проігнорував. Надалі головуючий виніс рішення про попередження та накладення штрафу на відповідача громадянина О.

Чи правомірне рішення голоуючого? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Під час розгляду Хмельницьким окружним адміністративним судом адміністративної справи за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Альянс Агро» до Головного управління ДПС у Хмельницькій області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень, виникла необхідність витребувати від суб'єкта господарювання письмові докази, а саме копії первинних бухгалтерських документів за період перевірки.

Проте, позивач систематично ухилявся від виконання вимог суду щодо надання документів та не повідомляв суд про причини неможливості подання таких доказів.

У зв'язку з цим, судом було постановлено ухвалу про тимчасове вилучення доказів державним виконавцем для їх подальшого дослідження судом.

Надайте правову оцінку діям суду. Чи може суд у даному випадку доручити вилучення доказів державному виконавцеві? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

Під час судового розгляду справи у Полтавському окружному адміністративному суді, позивач – фізична особа-підприємець Гудзівський Л. Р. порушував порядок судового засідання.

У зв'язку з цим, до останнього судом було застосовано кілька заходів процесуального примусу за вчинення вказаного порушення.

Чи правомірним та обґрунтованим у даному випадку є застосування судом до порушника кількох заходів процесуального примусу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

Постановивши ухвалу в адміністративній справі про привід до суду свідка, судом скеровано дану ухвалу до територіального органу Державної виконавчої служби України.

Надайте правову оцінку діям суду. Який орган державної влади забезпечує виконання приводу особи до суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

В результаті систематичного невиконання процесуальних обов'язків, Одеським окружним адміністративним судом постановлено ухвалу про стягнення в дохід Державного бюджету України

з фізичної особи-підприємця Мигловського О. М. штрафу, у розмірі двадцяти прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Чи правомірним є застосування судом вказаного розміру штрафу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Оскаржуючи до Київського окружного адміністративного суду рішення Вищої кваліфікаційної комісії судів України, громадянин України Петренко О. С. також звернувся із заявою про забезпечення позову, шляхом зупинення дії оскаржуваного рішення.

Ухвалою Київського окружного адміністративного суду відмовлено Петренку О. С. у задоволенні заяви про забезпечення позову.

Надайте правову оцінку діям суду. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Фізична особа-підприємець Савчук О. І. оскаржуючи в Рівненському окружному адміністративному суді податковий повідомлення-рішення, прийняті Головним управлінням ДПС України у Рівненській області за результатами проведеної фактичної перевірки також подав до суду заяву про забезпечення позову.

Суд повернув вказану заяву без розгляду, мотивуючи дане рішення тим, що заявником не додано до заяви докази сплати судового збору.

Чи правомірні у даному випадку дії суду? Чи повинна сторона по справі, звертаючись до суду із заявою про забезпечення позову сплачувати судовий збір? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Заходи процесуального примусу» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

5. ДОКАЗИ ТА СТРОКИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи – це:

- A. провадження
- B. об'єкти
- C. докази
- D. запобіжні заходи

2. В судовому порядку вирішуються скарги на:

- A. рішення місцевих органів
- B. рішення органів внутрішніх справ
- C. рішення юридичних осіб, створених на основі колективної власності
- D. рішення приватних товариств

3. В який термін суд повинен розглянути заяву про забезпечення доказів?

- A. терміново
- B. не пізніше п'яти днів з дня її надходження до суду
- C. не пізніше десяти днів з дня її надходження до суду
- D. протягом перших трьох діб після отримання заяви

4. Джерелами доказів не можуть бути:

А. пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників, осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності, суб'єктів звернення, інших учасників процесу

В. визнання стороною обставин, якими друга сторона обґрунтовує свої вимоги або заперечення

С. показання свідка, який не може назвати джерела своєї обізнаності

Д. визнання особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, своєї провини

5. Докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи – це:

А. належність доказів

В. допустимість доказів

С. достовірність доказів

Д. достатність доказів

6. Докази, які містять інформацію щодо предмета доказування – це:

А. належність доказів

В. допустимість доказів

С. достовірність доказів

Д. достатність доказів

7. Докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування – це:

А. належність доказів

В. допустимість доказів

С. достовірність доказів

Д. достатність доказів

8. Доказуванням в адміністративному процесі є:

А. виявлення інформації

В. збирання та закріплення інформації

- C. перевірка та оцінка інформації
- D. все перераховане

9. Документи, акти управління, листи, телеграми, адміністративні договори (угоди), будь-які інші письмові записи, що містять у собі відомості про обставини, які мають значення для справи – це:

- A. речові докази
- B. письмові докази
- C. показання свідків
- D. заходи забезпечення проваджень

10. За характером джерел надходження доказів, вони бувають:

- A. основні та протилежні
- B. первісні та похідні
- C. обвинувальні та виправдувальні
- D. прямі та непрямі

11. Залежно від зв'язку доказів із обставинами, що підлягають доказуванню докази бувають:

- A. основні та протилежні
- B. первісні та похідні
- C. обвинувальні та виправдувальні
- D. прямі та непрямі

12. Залежно від мети доказування докази бувають:

- A. основні та протилежні
- B. первісні та похідні
- C. обвинувальні та виправдувальні
- D. прямі та непрямі

13. Засоби доказування в адміністративному судочинстві:

- A. письмові, речові, електронні докази
- B. показання свідків

- C. висновки експертів
- D. все перераховане

14. Інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (текстові документи), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі – це:

- A. письмові, речові докази
- B. електронні докази
- C. висновки експертів
- D. показання свідків

15. Одиницею виміру строків в адміністративному судочинстві є:

- A. години
- B. дні
- C. все перераховане
- D. місяці

16. Письмове рішення адміністративного суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, у якому вирішуються вимоги адміністративного позову – це:

- A. ухвала
- B. рішення
- C. постанова
- D. протокол

17. Предмети матеріального світу, що містять інформацію про обставини, які мають значення для справи – це:

- A. речові докази
- B. письмові докази
- C. показання свідків
- D. заходи забезпечення провадження

18. Способами забезпечення доказів є:

- A. допит свідків
- B. призначення експертизи
- C. витребування та огляд доказів, у тому числі за місцем їх знаходження
- D. заборона вчиняти певні дії щодо доказів та зобов'язанням вчинити певні дії щодо доказів

19. Суд не бере до уваги докази, які одержані з порушенням порядку, встановленого законом:

- A. належність доказів
- B. допустимість доказів
- C. достовірність доказів
- D. достатність доказів

20. Що є підставою для забезпечення доказів в адміністративному процесі?

- A. ухвала суду
- B. заява осіб, яким належать докази
- C. заява особи, яка бере участь у справі
- D. рішення розпорядника судового засідання

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

При вирішенні спору щодо заборгованості із заробітної плати перед секретарем місцевої ради суд поклав обов'язок доведення наявності такої заборгованості на позивача. Через те, що позивач не довів обставину заборгованості із заробітної плати суд відмовив у задоволенні позову.

Чи правомірним є дії суду? На кого покладається обов'язок щодо доказування в адміністративному судочинстві? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

У приморському районному суді м. Маріуполя суддею Іванець Д. О. відкрито провадження у справі № 822/37/21, позивачем в якому є гр. Іванов Іван Іванович, що мешкає за адресою просп. Миру 114, кв. 106 м. Маріуполь, Донецька область, 87548, а відповідачем – ГУНП в Донецькій області з приводу незаконного звільнення гр. Іванова з Національної поліції за вчинення дисциплінарного проступку через порушення процедури проведення службового розслідування.

Позивач Іванов не має можливості самостійно надати всі докази у справі: матеріали службового розслідування відносно дільничного офіцера поліції ВП №3 Маріупольського РУП ГУНП в Донецькій області лейтенанта поліції Іванова Івана Івановича, оскільки вони зберігаються в канцелярії ГУНП в Донецькій області, до якого гр. Іванов звертався із заявою про надання копій таких документів (реєстр. № 10.07.2021 №1000-21), проте отримав офіційну відмову (лист ГУНП в Донецькій області від 01.08.2021 №2300/21).

Яким чином у цій ситуації можна отримати докази по справі? Який документ необхідно підготувати у цьому випадку позивачем для розгляду його судом? Яке рішення повинен прийняти суд? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Позивач подав до суду копію електронного доказу. В свою чергу відповідач подав клопотання до суду щодо витребування у позивача оригіналу електронного доказу. Однак суд відмовив у задоволенні такого клопотання, мотивуючи це тим, що у випадку якщо подано електронний доказ його оригінал не може бути витребуваний.

Чи правомірне рішення суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Сторони провадження (позивач та відповідач) подали клопотання до суду про проведення експертизи по справі. Суд вирішив призначити проведення експертизи. Однак, позивач заявив клопотання про те, щоб експертиза проводилася експертом Н., а відповідач про те, що експертиза проводилася експертом Б.

Як у цій ситуації буде визначено експерта, який проводитиме експертизу. Який документ буде прийнято судом для призначення експертизи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

01.03.2021 громадянин Петров був звільнений з публічної служби. Не погоджуючись з таким рішенням, він 01.05.2021 подав позов до суду про визнання його звільнення неправомірним.

Суд, перевіривши матеріали справи за позовом, виніс ухвалу про залишення позову без руху через пропущення гр. Петровим строків звернення до адміністративного суду.

Гр. Петров не погодився з прийнятим рішенням, оскільки для звернення до адміністративного суду встановлюється шестимісячний строк.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи правомірні дії учасників провадження у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

03 грудня 2022 року громадянка К. звернулася до Київського районного суду м. Харків з адміністративним позовом до Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції в Харківській області про визнання протиправною та скасування постанови № 4 від 30 серпня 2017 року.

Ухвалою Київського районного суду м. Харків від 04 грудня 2020 року провадження у справі було відкрито.

Позивач К. надав до суду клопотання про витребування з Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції в Харківській області належним чином завірені копії результатів фото фіксації, що здійснена під час проведення позапланової перевірки 17 серпня 2017 року квартири № 1-А, що знаходиться за адресою: м. Харків, провулок Гонти, 27, буд. 12, посилаючись на те, що ці докази не має можливості отримати власноруч, та для правильного вирішення справи слід витребувати ці докази.

Як повинен діяти районний суд? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

17.02.2023 року до Рівненського окружного адміністративного суду звернулася з позовом громадянка Л. до Головного управління Пенсійного фонду України в Рівненській області, у якому просить зобов'язати відповідача нарахувати та виплатити позивачу з 17.08.2022 підвищення до пенсії як непрацюючому пенсіонеру, яка проживає на території радіоактивного забруднення. Ухвалою судді позовну заяву було повернуто позивачеві.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи правомірними є дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

23 жовтня 2023 року Київським окружним адміністративним судом розглядалася позовна заява та додані до неї матеріали Недержавної некомерційної професійної організації «Національна асоціація адвокатів України» в особі Ради адвокатів України до Офісу Генерального прокурора щодо неправомірності дій прокурора М.

Під час вивчення матеріалів позовної заяви, суддею було встановлено, що письмові докази, додані до заяви, оформлені неналежним чином та не засвідчені в порядку, встановленому чинним законодавством.

26 жовтня 2023 року суддя постановив ухвалу про залишення позовної заяви без руху, де зазначено, роз'яснити позивачу, що якщо недоліки позовної заяви, яку залишено без руху, не будуть усунуті у встановлений судом строк, позовна заява буде повернута.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи правомірними є дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

31 травня 2022 року до Брусилівського районного суду Житомирської області звернулася громадянка О. з позовом до громадянина М. про зміну розміру аліментів. Разом з позовом заявлено клопотання про витребування доказів щодо працевлаштування та розміру заробітної плати відповідача в ТОВ «Брусилівські ковбаси», де працює відповідач.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи має право позивач подати клопотання про витребування доказів? Якими повинні бути дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

08.06.2022 року громадянин К. звернувся до Івано-Франківського окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до відділу соціального захисту населення Бурштинської міської ради про зобов'язання здійснити перерахунок і виплату щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі 8 мінімальних пенсій за віком, з урахуванням раніше виплачених сум.

Ухвалою Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 14.06.2022 року позовну заяву громадянина К., залишено без руху та встановлено десятиденний строк з дня вручення (отримання) копії ухвали для усунення недоліків позовної заяви.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи правомірними є дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

На адресу Івано-Франківського окружного адміністративного суду від представника позивача, адвоката Ж., надійшло клопотання про призначення фізико-хімічної експертизи, у якому просить проведення експертизи доручити Українському незалежному інституту судових експертиз та поставити на вирішення експерта певні питання. Судом клопотання адвоката Ж. задоволено.

Як вбачається з долученого до матеріалів справи висновку № 3231 фізико-хімічної експертизи, предметом його дослідження були обставини, які входять до предмета доказування. Однак, у висновку не зазначено, що експерт попереджений (обізнаний) про відповідальність за завідомо неправдивий висновок.

Висновок експертного дослідження викликав сумнів у сторони відповідача, оскільки у ньому не зазначено, що експерт попереджений (обізнаний) про відповідальність за завідомо неправдивий висновок. Перевіривши матеріали справи, суд вирішив призначити додаткову експертизу.

Проаналізуйте зазначену ситуацію. Чи правомірними є дії судді? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

У справі за позовом ТОВ «Магелан» до Головного управління ДПС у м. Києві, позивачем у справі направлено до суду низку письмових доказів.

При вирішенні питання щодо долучення вказаних доказів до матеріалів справи, Київський окружний адміністративний суд відмовив у їх прийнятті з огляду на відсутність підтвердження про направлення таких доказів іншим учасникам справи.

Надайте правову оцінку діям суду. Чи правомірно суд відмовив позивачу у долученні доказів до матеріалів справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 5 «Докази та доказування» §1 «Основні положення про докази» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Ухвалою Львівського окружного адміністративного суду прийнято рішення здійснити огляд речових доказів у справі за їх місцезнаходженням, оскільки такі докази не можна доставити до суду.

Також суд у даній ухвалі, повідомив учасників справи про дату, час і місце огляду доказів за їх місцезнаходженням.

Проте, учасники справи на вказану дату та визначений час, не прибули за місцезнаходженням доказів.

У зв'язку з цим, судом проведено огляд речових доказів за їх місцезнаходженням за відсутності учасників справи.

Чи правомірними у даному випадку є дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 5 «Докази та доказування» §1 «Основні положення про докази» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Ухвалою Кіровоградського окружного адміністративного суду залишено без розгляду позовну заяву ТОВ «Олімп» з підстав ненадання

позивачем до суду без поважних причин витребуваних судом доказів та не повідомлення про причини такого неподання.

Надайте правову оцінку діям суду. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 5 «Докази та доказування» §1 «Основні положення про докази» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Фізична особа-підприємець Каліфоровський В. М., в рамках розгляду адміністративної справи, в якій він є позивачем, звернувся до Кіровоградського окружного адміністративного суду з клопотанням про витребування доказів від Головного управління Пенсійного фонду України у Кіровоградській області.

При цьому, позивач надав до суду докази щодо вжиття заходів, пов'язаних з отриманням від вищевказаного державного органу необхідної інформації та доказів на підтвердження зарахування до спеціального фонду Державного бюджету України сплачених ним сум єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Проте, суд відмовив у задоволенні клопотання позивача, мотивуючи свою відмову тим, що сторони по справі зобов'язані самостійно збирати та надавати до суду докази.

Надайте правову характеристику діям суду у даній ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 5 «Докази та доказування» §1 «Основні положення про докази» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

6. ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Адміністративна справа, у якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників тощо не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин – це:

- A. зразкова адміністративна справа
- B. типова адміністративна справа
- C. адміністративна справа незначної складності (малозначна справа)
- D. індивідуальний акт

2. Адміністративний позов – це:

A. письмове рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, у якому вирішуються вимоги адміністративного позову

B. звернення до адміністративного суду про захист прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах

C. письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, яким вирішуються питання, пов'язані з процедурою розгляду адміністративної справи, та інші процесуально-процедурні питання

D. документ, що складається в результаті вчинення окремої процесуальної дії поза залом судового засідання або під час виконання судового доручення секретарем судового засідання

3. В який строк адміністративний суд розглядає справу по суті?

- A. протягом двадцяти днів з дня початку розгляду справи по суті
- B. протягом тридцяти днів з дня початку розгляду справи по суті

- C. протягом сорока днів з дня початку розгляду справи по суті
- D. протягом шістдесяти днів з дня початку розгляду справи по суті

4. З яких етапів складається стадія розгляду справи по суті в адміністративному судочинстві?

- A. аналіз ситуації, прийняття рішення та виконання рішення
- B. відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати та ухвалення рішення
- C. реєстрація заяви, проведення слухання та винесення рішення
- D. підготовка до судового засідання, проведення слухання та прийняття рішення по суті заявлених вимог

5. За якої підстави адміністративний суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі?

- A. справа не підсудна цьому адміністративному суду
- B. позивач не усунув недоліки позовної заяви, яку залишено без руху
- C. заяву не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства
- D. позов подано особою, яка не має адміністративної процесуальної дієздатності

6. За якої підстави адміністративний суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі?

- A. позовну заяву подано особою, яка не має адміністративної процесуальної дієздатності
- B. позовну заяву подано особою після закінчення строків, установлених законом
- C. позивач до відкриття провадження в адміністративній справі подав заяву про її відкликання
- D. у спорі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав є ухвала про закриття провадження в адміністративній справі, що набрала законної сили

7. За якої підстави адміністративний суд постановляє ухвалу про закриття провадження у справі?

А. позивач відмовився від адміністративного позову і відмову прийнято судом

В. надійшло клопотання позивача про відкликання позовної заяви

С. позовну заяву подано особою, яка не має адміністративної процесуальної дієздатності

Д. у провадженні цього або іншого адміністративного суду є адміністративна справа про спір між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав

8. За якої підстави суд зобов'язаний зупинити провадження в адміністративній справі?

А. призначення судом експертизи

В. захворювання особи, яка бере участь у справі, підтвердженого медичною довідкою, що перешкоджає прибуттю до суду

С. неприбуття у судове засідання особи, яка бере участь у справі, про яку немає відомостей, що їй вручено повістку

Д. звернення обох сторін з клопотанням про надання їм часу для примирення

9. На скільки в адміністративному судочинстві може буди продовжений строк підготовчого провадження у виняткових випадках?

А. не більше ніж на п'ятнадцять днів

В. не більше ніж на тридцять днів

С. не більше ніж на сорок п'ять днів

Д. не більше ніж на шістдесят днів

10. Письмове рішення адміністративного суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, у якому вирішуються вимоги адміністративного позову – це:

А. ухвала

В. рішення

- C. постанова
- D. протокол

11. Протягом якого строку за загальним правилом суд приймає рішення про відкриття провадження в адміністративній справі?

- A. протягом трьох днів з дня надходження позовної заяви до адміністративного суду
- B. протягом п'яти днів з дня надходження позовної заяви до адміністративного суду
- C. протягом десяти днів з моменту реєстрації адміністративного позову автоматизованою системою документообігу
- D. протягом розумного строку, але не пізніше п'ятнадцяти днів з дня надходження позовної заяви до адміністративного суду

12. Протягом якого строку суддя повертає позовну заяву і додає до неї документи без розгляду?

- A. не пізніше п'яти днів з дня її надходження або з дня закінчення строку на усунення недоліків
- B. не пізніше десяти днів з дня її надходження або з дня закінчення строку на усунення недоліків
- C. найкоротший термін
- D. не пізніше трьох днів з дня її надходження або з дня закінчення строку на усунення недоліків

13. Спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби розглядають і вирішують:

- A. Державна служба зайнятості
- B. адміністративні суди
- C. уповноважені органи виконавчої влади
- D. уповноважені органи місцевого самоврядування

14. Типова адміністративна справа, прийнята до провадження Верховним Судом як судом першої інстанції для постановлення зразкового рішення – це:

- A. особлива адміністративна справа
- B. зразкова адміністративна справа
- C. типова адміністративна справа
- D. індивідуальний акт управління

15. У який строк має бути проведено підготовче провадження в адміністративному судочинстві?

- A. тридцять днів
- B. сорок днів
- C. п'ятдесят днів
- D. шістдесят днів

16. У якій формі відповідач викладає заперечення проти позову?

- A. відзив на відповідь
- B. відповідь на відзив
- C. зустрічний позов
- D. заперечення

17. У якій формі відповідач викладає свої пояснення, міркування та аргументи щодо наведених позивачем у відповіді на відзив пояснень, міркувань та аргументів і мотиви їх визнання або відхилення?

- A. відзив на відповідь
- B. відповідь на відзив
- C. зустрічний позов
- D. заперечення

18. У якій формі до адміністративного суду подаються заяви з процесуальних питань?

- A. виключно в письмовій формі
- B. в письмовій та усній формі
- C. виключно в усній формі

D. у письмовій формі із обов'язковим нотаріальним засвідченням підпису

19. У якій формі позивач викладає свої пояснення, міркування та аргументи щодо наведених відповідачем у відзиві заперечень та мотиви їх визнання або відхилення?

- A. відзив на відповідь
- B. відповідь на відзив
- C. зустрічний позов
- D. заперечення

20. У якій черговості можуть ставитися з дозволу головуючого питання позивачу?

- A. третя особа, яка бере участь на стороні відповідача, відповідач, інші учасники справи
- B. відповідач, інші учасники справи, третя особа, яка бере участь на стороні відповідача
- C. інші учасники справи, третя особа, яка бере участь на стороні відповідача, відповідач
- D. відповідач, третя особа, яка бере участь на стороні відповідача, інші учасники справи

21. У якому провадженні доказуванню підлягають факти щодо невідкладного розгляду і вирішення справи, факти про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі, факти залишення позовної заяви без розгляду, факти зупинення та поновлення провадження у справі, факти закриття провадження у справі, чи підлягає позов задоволенню?

- A. в адміністративно-деліктному провадженні
- B. у реєстраційно-дозвільному провадженні
- C. у провадженні у сфері управління
- D. у провадженні адміністративного судочинства

22. Хто відкриває судове засідання при розгляді справи по суті?

- A. секретар судового засідання
- B. позивач
- C. головуючий
- D. помічник судді

23. Хто з суддів буде головуючим у судовому засіданні при розгляді справи колегіально судом першої інстанції?

- A. суддя, визначений Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою
- B. суддя, який є найстаршим за віком
- C. суддя, визначений головою суду
- D. суддя, який спеціалізується на розгляді таких категорій справ

24. Хто має право пред'явити зустрічний позов?

- A. свідок
- B. відповідач
- C. позивач
- D. експерт

25. Чим розпочинається підготовче провадження в адміністративному судочинстві?

- A. пред'явленням позову
- B. поданням відзиву
- C. підготовчим засіданням суду
- D. відкриттям провадження у справі

26. Шляхом подання якого документу реалізується право на звернення до адміністративного суду?

- A. скарги
- B. заяви
- C. позову
- D. клопотання

27. Що є метою підготовчого засідання в адміністративному судочинстві?

- A. прийняття рішення про запобіжні заходи
- B. виконання завдання підготовчого провадження
- C. прийняття рішення про відкриття справи
- D. прийняття рішення про закриття справи

28. Що є підставою для повернення судом заяв з процесуальних питань заявнику без розгляду?

- A. очевидна безпідставність та необґрунтованість вимог
- B. зневажливе звернення до суду або сторони справи
- C. закінчення підготовчого провадження і призначення справи до судового розгляду
- D. перевищення ліміту заявника на вчинення подібних процесуальних дій

29. Що з перерахованого є структурним елементом адміністративного позову?

- A. предмет
- B. об'єкт
- C. мета
- D. суб'єкт

30. Що має зазначити адміністративний суд в ухвалі про відкриття провадження?

- A. здійснення огляду письмових і речових доказів
- B. уточнення заперечень проти позову
- C. здійснення допиту свідків
- D. зміст позовних вимог

31. Що не відноситься до завдань підготовчого провадження в адміністративному судочинстві?

- A. вирішення відводів
- B. з'ясування заперечень проти позовних вимог

- C. визначення порядку розгляду справи
- D. прийняття позовної заяви до розгляду

32. Як визначається зміст поняття «адміністративний позов»?

A. це звернена до адміністративного суду правова вимога позивача про проведення судом певних дій із зазначенням способу захисту

B. це звернена до адміністративного суду вимога зацікавленої особи про поновлення порушених чи визнання оспорюваних прав, свобод та інтересів у сфері публічно-правових відносин

C. це звернення до адміністративного суду про захист прав, свобод та інтересів або на виконання повноважень у публічно-правових відносинах

D. це урегульована нормами адміністративного процесуально-го права форма вимог позивача до відповідача

33. Яке право має адміністративний суд у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин?

- A. повторно звернутися до відповідача
- B. вирішити спір за наявними матеріалами справи
- C. закрити провадження у справі
- D. накладити на відповідача штраф

34. Який порядок заслуховування вступного слова учасників справи?

A. відповідач та третя особа, яка бере участь на його стороні, позивач та третя особа, яка бере участь на його стороні, а також інші учасники справи

B. позивач та відповідач, їх представники, треті особи, які беруть участь на їх стороні, а також інші учасники справи

C. позивач та третя особа, яка бере участь на його стороні, представник позивача, відповідач та третя особа, яка бере участь на його стороні, представник відповідача, а також інші учасники справи

D. треті особи, які беруть участь на їх стороні, позивач та відповідач, їх представники, а також інші учасники справи

35. Які дії вчиняє суддя у разі, якщо відповідачем у позовній заяві, щодо якої відсутні підстави для її повернення, залишення без розгляду чи відмови у відкритті провадження у справі, вказана фізична особа, яка не має статусу підприємця?

A. відкриває провадження в адміністративній справі

B. не пізніше наступного дня з дня надходження позовної заяви до суду звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи

C. не пізніше двох днів з дня надходження позовної заяви до суду звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи

D. не пізніше п'яти днів з дня надходження позовної заяви до суду звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи

36. Які існують стадії провадження з адміністративного судочинства?

A. звернення з адміністративним позовом і відкриття провадження в адміністративній справі

B. підготовче провадження, судовий розгляд та ухвалення судового рішення

C. перегляд судового рішення

D. всі перераховані стадії

37. Які наслідки тягне за собою прийняття адміністративним судом ухвали про відкриття провадження у справі?

A. учасники публічно-правового спору набувають статусу сторін

B. зупинення перебігу процесуальних строків

C. вчинення процесуальних дій суду щодо дослідження доказів, допиту свідків, огляду доказів на місці

D. подання зустрічного позову суб'єктом владних повноважень

38. Які правові наслідки тягне за собою відмова у відкритті провадження в адміністративній справі?

А. не позбавляє права повторного звернення тієї ж особи до адміністративного суду з таким самим адміністративним позовом

В. не позбавляє права повторного звернення тієї ж особи до адміністративного суду з таким самим адміністративним позовом, але не раніше десяти днів з дня прийняття ухвали про відмову у відкритті провадження

С. не позбавляє права повторного звернення тієї ж особи до адміністративного суду з таким самим адміністративним позовом, але не раніше місяця з дня прийняття ухвали про відмову у відкритті провадження

Д. позбавляє права повторного звернення тієї ж особи до адміністративного суду з таким самим адміністративним позовом

39. Скільки часу надається кожному учаснику справи для виступу з промовою в судових дебатах?

А. до 5 хвилин

В. до 10 хвилин

С. до 15 хвилин

Д. надається однаковий час

40. Судовими рішеннями є:

А. ухвали

В. рішення

С. постанови

Д. усі відповіді правильні

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

Позивач звернувся до адміністративного суду за захистом порушених органом виконавчої влади його прав шляхом подання адміністративного позову. Суд встановив, що в позові відсутня поштова адреса, а також номер засобу зв'язку позивача.

Як слід поступити судді у такому випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Відкриття провадження у справі» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Суддя на стадії підготовчого провадження отримав від позивача і відповідача клопотання про надання їм часу на примирення до 20 днів.

Як суддя повинен вчинити в цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 8 «Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Відповідач, отримавши постанову окружного адміністративного суду, звернувся 01.03.2023 із заявою до нього про роз'яснення судового рішення. Суд, розглянувши заяву, переписав текст, зробивши його зрозумілішим, про що 12.03.2023 постановив ухвалу про роз'яснення судового рішення і повідомив про це заявника.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 9 «Судові рішення» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська під час розгляду справи за адміністративним позовом Управління праці та соціального захисту населення Бабушкінської районної у м. Дніпропетровську ради до громадянки Дремлюгової про стягнення суми отримав від представника позивача заяву про відмову від позову. Заявлена відмова від вимог не суперечить закону, не порушує прав сторін у справі.

Як в цій ситуації повинен вчинити головуючий суддя? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Відмова позивача від позову. Примирення сторін» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

Позивач звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з позовом до Пенсійного фонду про стягнення коштів. Представник відповідача на етапі підготовчого провадження подав до суду письмове клопотання, відповідно до якого просить зупинити провадження у справі з огляду на те, що позивач буде знаходитися у довгостроковому відрадженні.

Чи може суд у цьому випадку зупинити провадження у справі? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 8 «Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

На етапі відкриття розгляду справи були здійснені такі процесуальні дії:

1. Суддя відкрив судове засідання та оголосив, яка справа розглядається.
2. Суддя оголосив, хто з викликаних та повідомлених осіб прибув у судове засідання.
3. Секретар судового засідання привів перекладача до присяги.
4. Свідки були видалені із зали судового засідання у відведені для цього приміщення без можливості ознайомлення з ходом судового засідання.
5. Головуючий встановив особи тих, хто прибув у судове засідання, а також перевірів повноваження посадових і службових осіб, їхніх представників.
6. Головуючий у судовому засіданні оголосив склад суду, а також те, що присутній експерт, перекладач, спеціаліст, секретар судового засідання.

Проаналізуйте зазначені процесуальні дії, зазначте, які з них не відповідають вимогам КАСУ? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 6 «Розгляд справи по суті» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

10.04.2023 було призначене слухання адміністративної справи за позовом першого заступника військового прокурора Західного регіону

України в інтересах держави в особі Міністерство оборони України до ОСОБИ про стягнення коштів.

05.04.2023 від позивача надійшло клопотання про його участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

Як повинен вчинити суд у цій ситуації? Чи мав право позивач звертатися з таким клопотанням? Чи вбачаєте ви порушення вимог законодавства у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 6 «Розгляд справи по суті» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

У провадженні Вінницького окружного адміністративного суду перебуває справа за позовом Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області до Комунального закладу освіти «Світло» про застосування заходів реагування. Під час розгляду справи по суті представниками сторін надано заяву про примирення, у якій містяться умови часткового врегулювання спору.

Чи допускається примирення сторін у цьому випадку? Як повинен вчинити суд в цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 5 «Відмова позивача від позову. Примирення сторін» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Громадянин О. звернувся до адміністративного суду із позовною заявою про визнання протиправним рішення суб'єкта владних повноважень та його скасування. Суддя після одержання позовної заяви з'ясував, що до позовної заяви не додано документ про сплату судо-

вого збору, у позовній заяві немає інформації про підстави звільнення позивача від його сплати.

Чи вбачаються в діях громадянина О. порушення процесуального законодавства? Якщо так, то які? Яку ухвалу має постановити суд, вирішивши питання щодо відкриття провадження у справі? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» та главу 2 «Відкриття провадження у справі» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Громадянин О. звернувся до адміністративного суду з позовною заявою про визнання протиправним скасуванням рішення суб'єкта владних повноважень. Суд з'ясував, що у провадженні суду є справа про спір між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.

Які дії повинен вчинити суддя у цій ситуації? Яке рішення має ухвалити суд? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Відкриття провадження у справі» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

Окружний адміністративний суд розглянув у закритому судовому засіданні справу за позовом фізичної особи до суб'єкта владних повноважень.

Коли розгляд справ здійснюється у закритому судовому засіданні? Як буде проголошено судові рішення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 1 «Основні положення» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

Судове засідання по розгляду справи №340/2525/23 за позовом ТОВ «Омега» то ГУ ДПС у Харківській області призначено до розгляду на 15 вересня 2023 року. Представник позивача не може прибути у судове засідання у зв'язку з його участю в іншій справі.

Підготуйте заяву про відкладення розгляду справи з дотриманням загальних вимог до форми та змісту письмової заяви, що визначені Кодексом адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Позивач ТОВ «Магніт», зареєстроване в м. Олександрія, Відповідач – ГУ ДПС у Кіровоградській області, зареєстроване в м. Кропивницький. Справа розглядається Кіровоградським окружним адміністративним судом (м. Кропивницький). Представник позивача не має можливості прибути у судове засідання по розгляду справи та хоче брати участь у засіданні в режимі відеоконференції з використанням власних технічних засобів.

Підготуйте заяву про участь представника у режимі відеоконференції поза межами приміщення суду. У який термін сторона може подати заяву про участь у засіданні у режимі відеоконференції поза межами приміщення суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 6 «Розгляд справи по суті» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Відповідач бажає залучити до участі у справі нового представника, проте матеріали справи для надання представнику для ознайомлення – відсутні.

Підготуйте заяву про ознайомлення з матеріалами справи з дотриманням загальних вимог до форми та змісту письмової заяви, що визначені Кодексом адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Позивач при підготовці позову не подав до суду всі докази, якими він міг обґрунтувати свої вимоги, оскільки такі документи у нього на момент подання позову були відсутні. Через певний час необхідні (на думку позивача документи) були отримані та зараз він бажає їх долучити до матеріалів судової справи.

Підготуйте клопотання про приєднання доказів до матеріалів справи з дотриманням загальних вимог до форми та змісту письмової заяви, що визначені Кодексом адміністративного судочинства України. Чи може позивач подавати докази на стадії розгляду справи по суті? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» та главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 16

Відповідач вважає, що позивач подав позовну заяву з пропуском строку на звернення до суду.

Підготуйте заяву про застосування строків позовної давності. Чи може відповідач заявляти таке клопотання на стадії розгляду справи по суті? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» та главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 17

Кіровоградський окружний адміністративний суд визначив розглядати справу за позовом громадянина А. до ГУ ПФУ у Вінницькій області у порядку спрощеного позовного провадження. ГУ ПФУ у Вінницькій області бажає розглядати справи за правилами загального позовного провадження.

Чи має право Відповідач подати заяву про розгляд справи за правилами загального позовного провадження? Протягом якого часу позивач має заявити про своє бажання перейти до розгляду справи за правилами загального позовного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Відкриття провадження у справі» та главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 18

Суд ухвалив рішення, яким задовольнив позовні вимоги ТОВ «Варта» до ГУ ДПС у Вінницькій області та скасував рішення про застосування штрафних санкцій. Разом з тим, при ухваленні рішення суд не вирішив питання про розподіл судових витрат та стягнення витрат на професійну правничу допомогу.

Підготуйте заяву про ухвалення додаткового судового рішення та стягнення витрат на професійну правничу допомогу.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» та главу 9 «Судові рішення» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 19

Позивач для обґрунтування вимог позовної заяви бажає запросити для надання пояснень свідка.

Підготуйте заяву про виклик в судове засідання свідка.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» розділу II «Позовне провадження» та главу 5 «Докази та доказування» розділу I «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 20

Позивач та відповідач на стадії розгляду справи по суті домовились про врегулювання спору мирно. Позивач бажає відмовитись від позову, оскільки відсутній спір про право.

Підготуйте заяву про відмову позивача від позову. Чи має право позивач відмовитись від позову на стадії розгляду справи по суті? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Письмові заяви учасників справи» та главу 5 «Відмова позивача від позову. Примирення сторін» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

7. РОЗГЛЯД СПРАВ ЗА ПРАВИЛАМИ СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Які із перелічених справ не відносяться до справ, які розглядаються за правилами спрощеного провадження?

А. справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби

В. справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби службових осіб, займають в ідповідальне та особливо відповідальне становище

С. справи щодо оскарження бездіяльності суб'єкта владних повноважень або розпорядника інформації щодо розгляду звернення або запиту на інформацію

Д. справи щодо оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат

2. Які із перелічених справ не відносяться до справ, які розглядаються за правилами спрощеного провадження?

А. справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби

В. справи щодо оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання соціальних виплат непрацездатним громадянам

С. справи щодо оскарження результатів виборів

D. справи щодо оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо в'їзду (виїзду) на тимчасово окуповану територію

3. Які із перелічених справ відносяться до справ, які розглядаються за правилами спрощеного провадження?

A. справи щодо оскарження рішення суб'єкта владних повноважень, на підставі якого ним може бути заявлено вимогу про стягнення грошових коштів у сумі, що не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

B. стягнення грошових сум, що ґрунтуються на рішеннях суб'єкта владних повноважень, щодо яких завершився встановлений КАСУ строк оскарження

C. типові справи

D. усі перелічені справи

4. Які із перелічених справ відносяться до справ, які розглядаються за правилами спрощеного провадження?

A. справи щодо скасування нормативно-правових актів, за винятком випадків, визначених КАСУ

B. справи про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності

C. типові справи

D. усі перелічені справи

5. Типовими справами є:

A. адміністративні справи, відповідачем у яких є один і той самий суб'єкт владних повноважень, спір у яких виник з аналогічних підстав, у відносинах, що регулюються одними нормами права, та у яких позивачами заявлено аналогічні вимоги

B. адміністративні справи, які розглядаються одним і тим самим адміністративним судом

C. адміністративні справи, прийняті до провадження Верховним Судом як судом першої інстанції для постановлення зразкового рішення

D. передані на вирішення адміністративного суду публічно-правові спори

6. Зразковими адміністративними справами є:

A. адміністративні справи, відповідачем у яких є один і той самий суб'єкт владних повноважень, спір у яких виник з аналогічних підстав, у відносинах, що регулюються одними нормами права, та у яких позивачами заявлено аналогічні вимоги

B. адміністративні справи, які розглядаються одним і тим самим адміністративним судом

C. адміністративні справи, прийняті до провадження Верховним Судом як судом першої інстанції для постановлення зразкового рішення

D. передані на вирішення адміністративного суду публічно-правові спори

7. Які із перелічених адміністративних справ не можуть бути розглянуті за правилами спрощеного провадження?

A. щодо оскарження нормативно-правових актів, за винятком випадків, визначених КАСУ

B. щодо оскарження рішень, дій та бездіяльності суб'єкта владних повноважень, якщо позивачем також заявлено вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної такими рішеннями, діями чи бездіяльністю, у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

C. про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності

D. усі зазначені справи

8. Який документ повинен подати позивач для розгляду справи за правилами спрощеного провадження?

A. заяву

B. клопотання

- C. прохання
- D. пропозицію

9. Який документ виноситься судом за результатами розгляду клопотання позивача щодо розгляду справи за правилами спрощеного провадження?

- A. постанова
- B. ухвала
- C. вирок
- D. рішення

10. Відповідач подав в установлений судом строк заяву із запереченнями проти розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження. Як повинен вчинити суд?

A. суд залежно від обґрунтованості заперечень відповідача протягом двох днів із дня її надходження до суду повідомляє про це позивача

B. суд залежно від обґрунтованості заперечень відповідача протягом двох днів із дня її надходження до суду постановляє ухвалу про розгляд справи за правилами загального позовного провадження та заміну засідання для розгляду справи по суті підготовчим засіданням

C. суд залежно від обґрунтованості заперечень відповідача протягом двох днів із дня її надходження до суду постановляє ухвалу про залишення заяви відповідача без задоволення або про розгляд справи за правилами загального позовного провадження та заміну засідання для розгляду справи по суті підготовчим засіданням

D. суд вчиняє будь-яку з наведених дій

11. Який строк розгляду справи за правилами спрощеного провадження встановлено КАСУ?

A. протягом розумного строку, але не більше тридцяти днів із дня відкриття провадження у справі

B. протягом розумного строку, але не більше сорока п'яти днів із дня відкриття провадження у справі

C. протягом розумного строку, але не більше шістдесяти днів із дня відкриття провадження у справі

D. протягом розумного строку, але не більше дев'яноста днів із дня відкриття провадження у справі

12. Які особливості є характерними для розгляду справи за правилами спрощеного провадження?

- A. початок розгляду справи по суті – з першого судового засідання
- B. підготовче провадження не проводиться
- C. судові дебати не проводяться
- D. усі перелічені особливості

13. Які особливості НЕ характерні для розгляду справи за правилами спрощеного провадження?

- A. початок розгляду справи по суті – з першого судового засідання
- B. підготовче провадження не проводиться
- C. проведення судових дебатів
- D. суд досліджує докази і письмові пояснення, викладені у заявах по суті справи

14. Яким судом здійснюється провадження по зразковій справі?

- A. місцевим адміністративним судом
- B. окружним адміністративним судом
- C. Верховним Судом
- D. Конституційним судом України

15. Скільки суддів входить до колегії суддів Верховного Суду при розгляді зразкової справи?

- A. 3
- B. 4
- C. 5
- D. 7

16. У рішенні суду, ухваленому за результатами розгляду зразкової справи, Верховний Суд додатково зазначає:

- A. ознаки типових справ

В. обставини зразкової справи, які обумовлюють типове застосування норм матеріального права та порядок застосування таких норм

С. обставини, які можуть впливати на інше застосування норм матеріального права, ніж у зразковій справі

Д. усю наведену інформацію

17. Яка глава Кодексу адміністративного судочинства України регламентує розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження?

А. глава 9

В. глава 10

С. глава 11

Д. глава 12

18. Який строк розгляду справ незначної складності у письмовому провадженні?

А. не більше 10 днів з дня відкриття провадження у справі

В. не більше 20 днів з дня відкриття провадження у справі

С. не більше 30 днів з дня відкриття провадження у справі

Д. не більше 40 днів з дня відкриття провадження у справі

19. Сповідчаються всі заінтересовані особи про розгляд зразкової справи?

А. шляхом надсилання судових викликів і повідомлень всім заінтересованим особам

В. шляхом надсилання копії ухвали про відкриття Верховним Судом провадження у зразковій справ всім заінтересованим особам

С. шляхом опублікування на офіційному веб-порталі судової влади України, а також в одному із загальнодержавних друкованих засобів масової інформації ухвали про відкриття Верховним Судом провадження у зразковій справ

Д. будь-яким із перелічених способів

20. Чи може бути переглянуте рішення Верховного Суду у зразковій справі?

- A. ні
- B. так, Великою Палатою Верховного Суду
- C. так, Конституційним судом України
- D. так, Європейським судом з прав людини

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

На семінарському занятті з дисципліни «Адміністративний процес» курсант Кузьменко зазначив, що правила спрощеного позовного провадження не застосовуються до розгляду й вирішення адміністративних справ про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності.

Дайте юридичну оцінку відповіді Кузьменка? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Під час підготовки до розгляду адміністративної справи за правилами спрощеного провадження суддя Руденко з'ясував такі питання: 1) значення справи для сторін; 2) обраний позивачем спосіб захисту; 3) категорію та складність справи; 4) обсяг та характер доказів у справі, в тому числі чи потрібно у справі призначати експертизу, викликати свідків тощо; 5) кількість сторін та інших учасників справи.

Чи є вичерпним перелік питань, які з'ясував суддя Руденко. Якщо «ні», які ще питання мав з'ясувати зазначений суддя? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Позивачем К. оскаржено рішення адміністративного суду, яке було прийнято в адміністративній справі в порядку спрощеного позовного провадження через три місяці з дня відкриття провадження у адміністративній справі.

Чи обґрунтованою є скарга позивача К? Які строки розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

До канцелярії адміністративного суду надійшло клопотання позивача С. про розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження. При цьому, судовим розпорядником зазначене клопотання було повернуто позивачеві з посиланням на відсутність долученої до нього позовної заяви за вказаною адміністративною справою.

Чи правомірними є дії судового розпорядника щодо повернення клопотання позивачеві С. з підстав відсутності позовної заяви? Який порядок подання клопотання про розгляд справи за правилами спрощеного

позовного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

Відповідачем К. в установлений судом строк подано заяву із запереченнями проти розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження. Разом з тим, заперечення, викладені у заяві відповідача К., були визнані суддею Сидоренком необґрунтованими, у зв'язку з чим останній протягом семи днів постановив ухвалу про залишення заяви відповідача К. без задоволення.

Чи правомірне рішення судді Сидоренка щодо залишення заяви відповідача К. без задоволення? Чи дотримані суддею Сидоренком строки постановлення ухвали про залишення заяви відповідача К. без задоволення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Відповідачем С. в адміністративній справі, розгляд якої здійснюється за правилами спрощеного позовного провадження, у місячний строк подано відзив по суті справи. Позивач К. оскаржив подання відповідачем С. відзиву по суті справи, мотивуючи це порушенням строків подання відзиву.

Чи обґрунтованою є скарга позивача К.? Які строки подання заяв по суті справи у спрощеному позовному провадженні? Відповідь

обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Перед початком спрощеного позовного провадження суддя Коломоець призначив підготовче засідання у адміністративній справі. Позивач В. заперечував проти проведення підготовчого засідання у адміністративній справі, мотивуючи це тим, що воно не передбачено у справах, розгляд яких здійснюється за правилами спрощеного позовного провадження.

Чи правомірні заперечення позивача В.? Які особливості розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Перше судове засідання у справі, розгляд якої здійснюється за правилами спрощеного позовного провадження, призначено суддею Михайленком на двадцять перший день із дня відкриття провадження у справі. Впродовж цього терміну від позивача М. надійшло клопотання про відкладення розгляду справи з метою необхідності надання додаткового часу для подання відповіді на відзив відповідача Р. Суддя Михайленко не задовольнив клопотання позивача М., мотивуючи це тим, що перше судове засідання має розпочатися у строки, визначені в ухвалі судді.

Дайте юридичну оцінку ситуації. Чи обґрунтованим є клопотання позивача М.? Чи правомірне рішення судді Михайленка про відхилення клопотання позивача М.? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Суддею Яковенком призначено розгляд справи в порядку спрощеного провадження без повідомлення учасників справи, щодо оскарження громадянином Ю. рішення Держприкордонслужби щодо заборони в'їзду на тимчасово окуповану територію. Позивач, громадянин Ю., заперечував проти розгляду зазначеної справи без повідомлення учасників справи.

Дайте юридичну оцінку ситуації. Чи правомірною є вимога громадянина Ю. про розгляд зазначеної справи з обов'язковим викликом учасників цієї справи? Чи правомірним є рішення судді Яковенка про розгляд зазначеної справи без повідомлення учасників справи? Які справи можуть бути розглянуті без повідомлення її учасників в порядку спрощеного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Під час семінарського заняття з дисципліни «Адміністративний процес», курсант Семененко висловив твердження про те, що за загальним правилом ухвала судді у справах за спрощеним позовним провадженням набирає законної сили негайно після її проголошення.

Проаналізуйте відповідь курсанта Семененка. Чи правильно є його відповідь? Чи існують інші підстави набрання законної сили ухвали судді у справах за спрощеним позовним провадженням? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

До Полтавського окружного адміністративного суду звернулося ТОВ «Преміум Лайт Інвест» з позовною заявою до Головного управління ДПС у Полтавській області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень, якими позивачу донарховано податкових зобов'язань з податку на додану вартість та податку на прибуток, у загальному розмірі – 17 567 234,00 грн.

Судом прийнято рішення здійснювати розгляд даної справи за правилами спрощеного позовного провадження та без виклику до суду учасників справи.

Надайте правову оцінку діям суду. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

Вінницьким окружним адміністративним судом розглянуто за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом Дудкевича В.С. до Головного управління ДПС у Вінницькій області про визнання протиправною та скасування вимоги про сплату

недоїмки з єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Розгляд даної справи тривав 60 (шістдесят) днів із дня відкриття провадження у справі.

Чи дотримано судом у даному випадку строки розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Представник Головного управління Пенсійного фонду України у Кіровоградській області звернувся до Кіровоградського окружного адміністративного суду з клопотанням про розгляд судової справи за позовом Андрушевича П.О. про здійснення перерахунку пенсії у загальному позовному провадженні з викликом учасників справи.

Дане клопотання представник державного органу обґрунтував тим, що обсяг та характер доказів у даній справі, вказують на необхідність проведення відкритого судового засідання з викликом сторін у загальному позовному провадженні, а також вказував на те, що позивачем було збільшено позовні вимоги.

Ухвалою Кіровоградського окружного адміністративного суду відмовлено у задоволенні клопотання представника відповідача, з огляду на те, що дана справа є незначної складності, а тому має розглядатися за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення (виклику) сторін.

Надайте правову характеристику діям суду у даному випадку. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Кіровоградський окружний адміністративний суд відкрив спрощене позовне провадження у справі за позовом фізичної особи-підприємця Онищука В.І. до Кропивницької міської ради про скасування адміністративно-господарських санкцій та встановив відповідачу 15-ти денний строк для подання відзиву на позовну заяву.

Чи достатній строк встановлено судом Кропивницькій міській раді для подання відзиву на позовну заяву? Який строк визначено законодавством для подання до суду відзиву на позовну заяву у справах, що розглядаються у спрощеному позовному провадженні? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Головне управління ДПС у Кіровоградській області звернулося до Кіровоградського окружного адміністративного суду із позовною заявою про припинення юридичної особи – ТДВ «Ліснянське».

Ухвалою Кіровоградського окружного адміністративного суду відкрито провадження у даній справі та вирішено здійснювати її розгляд за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи у порядку письмового провадження.

Чи вірно обрано судом форму судового провадження у даній адміністративній справі? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 10 «Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

8. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Коли особа, яка подала касаційну скаргу на судові рішення у порядку адміністративного судочинства, має право від неї відмовитись?

- A. до початку розгляду справи судом касаційної інстанції
- B. протягом встановленого судом касаційної інстанції строку
- C. у будь-який час до закінчення касаційного провадження
- D. протягом строку на касаційне оскарження

2. Протягом якого строку може бути подано заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, коли підставою є істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи?

- A. двадцяти днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про існування таких обставин
- B. тридцяти днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про існування таких обставин
- C. сорока днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про існування таких обставин
- D. шістдесяти днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про існування таких обставин

3. Протягом якого строку суддя перевіряє заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами на відповідність

вимогам КАСУ і вирішує питання про відкриття провадження за нововиявленими обставинами?

A. трьох днів з дня після надходження заяви до адміністративного суду

B. п'яти днів з дня після надходження заяви до адміністративного суду

C. семи днів з дня після надходження заяви до адміністративного суду

D. десяти днів з дня після надходження заяви до адміністративного суду

4. Протягом якого строку у судовому засіданні розглядається заява про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?

A. п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами

B. тридцяти днів з дня відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами

C. сорока днів з дня відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами

D. шістдесяти днів з дня відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами

5. Суд касаційної інстанції може розглянути справу в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами у разі?

A. відсутності клопотань від усіх учасників справи про розгляд справи за їх участю

B. неприбуття жодного з учасників справи у судове засідання, хоча вони були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового засідання

C. перегляду ухвал судів першої та апеляційної інстанцій, перегляду рішень суду першої інстанції та постанов апеляційної інстанції у справах, розглянутих за правилами спрощеного позовного провадження

D. всі відповіді вірні

6. У якій формі здійснюється апеляційне оскарження в адміністративному судочинстві?

- A. апеляційне подання
- B. апеляційна скарга
- C. апеляційний позов
- D. апеляційне заперечення

7. У якій формі касаційним судом приймається рішення про передачу справи на розгляд до Великої Палати Верховного Суду?

- A. постанови
- B. рішення
- C. ухвали
- D. висновку

8. У якому складі суддів здійснюється апеляційний розгляд в адміністративному судочинстві?

- A. одноособово
- B. колегією у складі трьох суддів
- C. колегією у складі не менше трьох суддів
- D. колегією у складі п'яти суддів

9. У якому складі суддів здійснюється касаційний розгляд в адміністративному судочинстві?

- A. колегією у складі трьох або більшої непарної кількості суддів
- B. колегією у складі трьох суддів
- C. колегією у складі менше п'яти або більшої непарної кількості суддів
- D. колегією у складі п'яти суддів

10. У якому складі суддів здійснюється перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві?

- A. колегією у складі трьох або більшої непарної кількості суддів
- B. колегією у складі трьох суддів

С. колегією у складі менше п'яти або більшої непарної кількості суддів

Д. у такому самому кількісному складі, в якому ці рішення були ухвалені (одноособово або колегіально)

11. Що є підставою для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві?

А. недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими

В. неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи

С. скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду

Д. невідповідність висновків, викладених у рішенні суду першої інстанції, обставинам справи

12. Що є підставою для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві?

А. неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права

В. істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи

С. в ухваленні судового рішення брав участь суддя, якому було заявлено відвід, і підстави його відводу визнано судом апеляційної інстанції обґрунтованими

Д. суд прийняв рішення про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки осіб, які не були залучені до участі у справі

13. Що є підставою для перегляду судового рішення у зв'язку з виключними обставинами в адміністративному судочинстві?

А. встановлення вироком суду, що набрав законної сили, вини судді у вчиненні злочину, внаслідок якого було ухвалено судове рішення

В. переоцінка доказів, оцінених судом у процесі розгляду справи

С. скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду

Д. істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи

14. Що є підставою для перегляду судового рішення у зв'язку з виключними обставинами в адміністративному судочинстві?

А. докази, які не оцінювалися судом, стосовно обставин, що були встановлені судом

В. встановлення вироком суду завідомо неправдивих показань свідка, що потягли за собою ухвалення незаконного рішення у цій справі

С. скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду

Д. встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні цієї справи судом

15. Що з перерахованого є підставою для скасування судових рішень судів першої та апеляційної інстанцій та ухвалення нового рішення судом касаційної інстанції?

А. невідповідність висновків суду обставинам справи

В. недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції вважає встановленими

С. неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи

Д. порушення норм матеріального чи процесуального права, що призвело до ухвалення незаконного судового рішення, якщо обставини справи встановлені повно і правильно

16. Що з перерахованого НЕ є підставою для відмови у відкритті касаційного провадження в адміністративній справі?

А. справа не підлягає касаційному розгляду у порядку адміністративного судочинства

В. скаржником у строк, визначений судом, не подано заяву про поновлення строку на касаційне оскарження

С. судом апеляційної інстанції не в повному обсязі розглянуто зміст апеляційної скарги

Д. касаційна скарга є необґрунтованою і викладені в ній доводи не викликають необхідності перевірки матеріалів справи

17. Що з перерахованого НЕ є підставою для скасування судового рішення суду першої інстанції судом апеляційної інстанції?

А. правильне по суті вирішення справи чи питання, але із помилковим застосуванням норм матеріального чи процесуального права

В. недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції вважає встановленими

С. неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи

Д. невідповідність висновків суду обставинам справи

18. Що може бути підставою касаційного оскарження в адміністративному судочинстві?

А. неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи

В. недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд визнав встановленими

С. порушення судом норм матеріального чи процесуального права

Д. пропущення строку на апеляційне оскарження

19. Що НЕ є підставою для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві?

А. істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи

В. встановлення вироком суду або ухвалою про закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності, що набрали законної сили, завідомо неправдивих показань свідка, завідомо неправильного висновку експерта, завідомо неправильного перекладу, фальшивості письмових, речових чи електронних доказів, що потягли за собою ухвалення незаконного рішення у цій справі

С. скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду

D. переоцінка доказів, оцінених судом у процесі розгляду справи

20. Який граничний строк встановлено для подання апеляційної скарги на рішення суду?

A. 10 днів

B. 20 днів

C. 30 днів

D. 15 днів

21. Який граничний строк встановлено для подання апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції?

A. 10 днів

B. 15 днів

C. 30 днів

D. 60 днів

22. Який граничний строк встановлено для подання касаційної скарги на судові рішення в адміністративному судочинстві?

A. 10 днів

B. 20 днів

C. 30 днів

D. 2 місяці

23. Який порядок подання касаційної скарги встановлено Кодексом адміністративного судочинства України?

A. касаційна скарга подається через адміністративний суд, який розглядав справу як суд першої інстанції

B. касаційна скарга подається через адміністративний суд, який розглядав справу як суд апеляційної інстанції

C. касаційна скарга подається через адміністративний суд, який ухвалив оскаржуване судові рішення

D. касаційна скарга подається безпосередньо до адміністративного суду касаційної інстанції

24. Який термін відзиву касаційної скарги на судові рішення у порядку адміністративного судочинства?

- A. до початку розгляду справи судом касаційної інстанції
- B. протягом встановленого судом касаційної інстанції строку в ухвалі про відкриття касаційного провадження
- C. до закінчення касаційного провадження
- D. протягом строку на касаційне оскарження

25. Які дії має вчинити суд апеляційної інстанції у разі, якщо апеляційна скарга суб'єкта владних повноважень подана після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення?

- A. вирішити питання про поновлення строку апеляційного оскарження за клопотанням суб'єкта владних повноважень
- B. залишити апеляційну скаргу без розгляду
- C. відмовити у відкритті апеляційного провадження
- D. залишити апеляційну скаргу без руху

26. Які дії може вчиняти суд касаційної інстанції?

- A. встановлювати порушення норм матеріального чи процесуального права, в межах доводів та вимог касаційної скарги
- B. встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в оскаржуваному судовому рішенні
- C. вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу
- D. досліджувати докази

27. Які підстави для передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду?

- A. якщо суд, який розглядає справу в касаційному порядку, дійде висновку, що справа містить виключну правову проблему і така передача необхідна для забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовчої практики
- B. якщо суд, який розглядає справу в касаційному порядку, дійде висновку, що до великого суспільного резонансу справи

С. якщо суд, який розглядає справу в касаційному порядку, дійде висновку, щодо неоднозначності використання існуючих норм права

Д. якщо суд, який розглядає справу в касаційному порядку, дійде висновку щодо суттєвого порушення норм матеріального права судом апеляційної інстанції

28. Які процесуальні наслідки незгоди судді касаційної інстанції із рішенням про передачу справи на розгляд до Великої Палати Верховного Суду?

- A. складання окремої думки в ухвалі
- B. складання заперечення в ухвалі
- C. складання претензій в ухвалі
- D. складання зауважень в ухвалі

29. Які судові рішення адміністративних судів можуть бути оскаржені в касаційному порядку?

- A. рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку та суду апеляційної інстанції
- B. рішення суду першої інстанції незалежно від їх перегляду в апеляційному порядку та суду апеляційної інстанції
- C. виключно рішення суду апеляційної інстанції
- D. виключно постанови суду першої та апеляційної інстанції

30. Які судові рішення адміністративного суду апеляційної інстанції можуть бути оскаржені в касаційному порядку?

- A. будь-які постанови та ухвали
- B. будь-які постанови та ухвали, які перешкоджають подальшому провадженню у справі
- C. будь-які постанови та ухвали, які викладаються окремим документом
- D. виключно постанови

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

Рішенням окружного адміністративного суду задоволено позов громадянина Д. до суб'єкта владних повноважень. Через півроку вироком суду встановлено завідомо неправильний переклад доказів у справі, що потягнув за собою ухвалення незаконного рішення у цій справі.

Чи є підстави для перегляду судового рішення у цьому випадку? Якщо так, до якої категорії вони відносяться: нововиявлені чи виключні? Хто може звернутися до суду про перегляд рішення окружного адміністративного суду? Яким документом ініціюється перегляд судового рішення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 3 «Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Верховний Суд відкрив касаційне провадження у справі за позовом Приватного підприємства «Аграрні інвестиції» до Державного реєстратора управління адміністративних послуг, третя особа – ТОВ «Горро» про визнання протиправним та скасування рішення. На адресу Верховного Суду надійшла заява від ПП «Аграрні інвестиції» про відмову від позову та закриття провадження у справі. Заява мотивована тим, що спір вирішено мирним шляхом.

Чи може особа, яка подала касаційну скаргу відмовитись від неї? Яке рішення ухвалить суд за результатами розгляду такої заяви? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Касаційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Рішенням окружного адміністративного суду відмовлено в задоволенні позову Р. до суб'єкта владних повноважень. Через три місяці Конституційним судом України встановлено неконституційність закону, застосованого судом під час вирішення справи.

У порядку якого провадження Р. може звернутися з проханням про перегляд судового рішення? Які дії і протягом якого строку має право вчинити Р.? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 3 «Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

01.05.2021 постанова суду апеляційної інстанції набрала законної сили. 15.05.2021 громадянин Петров подав до апеляційного суду касаційну скаргу з одночасним повідомленням про це суд касаційної інстанції.

Які порушення допущено в цьому випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Касаційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

До апеляційного адміністративного суду від громадянина П. на стадії відкриття апеляційного провадження надійшла заява про приєднання до апеляційної скарги ТОВ «Екостайл» в адміністративній справі за позовом ТОВ «Екостайл» до інспекції державного архітектурно-будівельного контролю про скасування наказу. Судом

встановлено, що громадянин П. не є учасником справи та не брав участі в розгляді справи, однак володіє майновими правами щодо квартири в споруджуваному будинку та фактично є кінцевим інвестором, який (спільно з іншими покупцями) фінансує спорудження будинку.

Який із запропонованих варіантів містить належне обґрунтування можливості чи неможливості задоволення заяви про приєднання до апеляційної скарги? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» § 2 «Відкриття апеляційного провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

02.03.2023 окружним адміністративним судом у справі за позовом громадянина М. до суб'єкта владних повноважень було відмовлено у задоволенні позову. В судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду. Отримавши 09.03.2023 повний текст рішення окружного адміністративного суду, 06.04.2023 громадянин М. подав апеляційну скаргу до апеляційного адміністративного суду. Апеляційний суд, розглянувши апеляційну скаргу громадянина М., виніс ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження оскільки скарга на рішення суду від 02.03.2023 подана після закінчення строків і особа, яка її подала, не порушила питання про поновлення цього строку.

Проаналізуйте ситуацію та надайте правову оцінку судовому рішення. Чи відповідає ухвала апеляційного суду вимогам КАСУ? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Громадянка А. подала до апеляційного адміністративного суду скаргу на рішення окружного адміністративного суду. За результатами розгляду скарги, апеляційним судом було відкрито провадження. Згодом до суду надійшло клопотання громадянки А. про відмову від скарги. Однак апеляційним адміністративним судом було відмовлено у задоволенні клопотання, оскільки провадження по справі вже відкрито, а згідно ч. 3. ст. 303 КАСУ, особа, яка подала апеляційну скаргу, має право відкликати її до постановлення ухвали про відкриття апеляційного провадження.

Чи правомірною є відмова суду у даному випадку? Чи є різниця між відмовою від скарги та її відкликанням? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Суддя-доповідач апеляційного адміністративного суду в порядку підготовки справи до апеляційного розгляду виявив у матеріалах справи нерозглянуті письмові зауваження щодо правильності протоколу судового засідання, та, у зв'язку з цим, постановив ухвалу із зазначенням строку, протягом якого суд першої інстанції має усунути недоліки.

Чи відповідають дії судді-доповідача вимогам закону? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Під час розгляду справи в апеляційному адміністративному суді в судовому засіданні для надання пояснень було надано перше слово відповідачу. Суддя зауважив, що апеляційні скарги подали обидві сторони, але оскільки відповідач подав скаргу раніше, тому саме йому надає перше слово.

Надайте правову характеристику діям судді. Як відбувається апеляційний розгляд справи у судовому засіданні? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

У ході розгляду апеляційної справи за позовом громадянина А., спеціаліста відділу Головного управління Пенсійного Фонду України в Кіровоградській області про визнання незаконними дій керівника ГУПФУ в Кіровоградській області, апеляційний адміністративний суд встановив невідповідність висновків, викладених у рішенні суду першої інстанції, обставинам справи. За наслідками розгляду апеляційної скарги ухвалив судові рішення у формі постанови про скасування судового рішення суду першої інстанції повністю або частково та ухвалення нового рішення.

Чи відповідає прийняте рішення апеляційного адміністративного суду вимогам закону? Які можуть бути підстави для скасування судового рішення повністю або частково та ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни рішення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

Звертаючись до Кіровоградського окружного адміністративного суду з позовною заявою про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень Головного управління ДПС у Кіровоградській області, ТОВ «Діоніс Плюс» сплатило судовий збір, у розмірі – 22 700,00 грн.

Рішенням Кіровоградського окружного адміністративного суду позовні вимоги ТОВ «Діоніс Плюс» – задоволено, а податкові повідомлення-рішення Головного управління ДПС у Кіровоградській області скасовано.

Не погодившись із рішенням суду першої інстанції, Головним управлінням ДПС у Кіровоградській області прийнято рішення звернутися із апеляційною скаргою до Третього апеляційного адміністративного суду.

Працівнику управління правового забезпечення, відповідальному за супроводження даної справи було доручено обрахувати суму судового збору за подання апеляційної скарги та підготувати відповідну службу записку до відділу фінансування та бухгалтерського забезпечення.

Яку суму судового збору необхідно сплатити за подання апеляційної скарги у даній справі та який документ на підтвердження такої сплати, варто долучити до матеріалів апеляційної скарги? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України «Про судовий збір».

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» §1 «Апеляційна скарга» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України та приписи Закону України «Про судовий збір».

Практичне завдання № 12

Ухвалою Третього апеляційного адміністративного суду залишено без руху апеляційну скаргу ТОВ «Лідія», у зв'язку з тим, що апелян-

том не було зазначено в апеляційній скарзі дату отримання копії рішення суду першої інстанції з приводу якого подано апеляційну скаргу.

Чи правомірно у даному випадку діяв суд апеляційної інстанції? Які процесуальні наслідки мають бути застосовані до апеляційної скарги у разі виявлення її невідповідності вимогам процесуального законодавства? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» §1 «Апеляційна скарга» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Фізична особа-підприємець Кухарчук В. М. не виконав вимоги ухвали Шостого апеляційного адміністративного суду про залишення апеляційної скарги без руху та не надав заяву про поновлення процесуального строку на оскарження рішення Київського окружного адміністративного суду.

У зв'язку з цим, судом апеляційної інстанції було повернуто апеляційну скаргу та всі додані до неї матеріали.

Чи правильне рішення прийняв у даному випадку суд апеляційної інстанції? Які процесуальні наслідки мають бути застосовані до апеляційної скарги у разі пропуску строку на апеляційне оскарження? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» §1 «Апеляційна скарга» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Громадянин України Коваленко С. І. подав до Третього апеляційного адміністративного суду доповнення до раніше поданої ним апеляційної скарги під час розгляду справи по суті в суді апеляційної інстанції.

Суд апеляційної інстанції залишив відповідні доповнення до апеляційної скарги без розгляду, з огляду на те, що заявником порушено порядок подання такого виду процесуального документу на стадії апеляційного перегляду судового рішення у справі.

Надайте правову характеристику діям суду у даному випадку? Протягом якого строку, апелянт по справі має право доповнити або змінити попередньо подану апеляційну скаргу? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Апеляційне провадження» §2 «Відкриття апеляційного провадження» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

Після відкриття касаційного провадження у справі за позовом фізичної особи-підприємця Лісняк Т. І. до Головного управління ДПС у Чернівецькій області, судом було встановлено, що касаційну скаргу, яка була подана платником податків не підписано.

У зв'язку з цим, Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду було постановлено ухвалу про закриття касаційного провадження у даній справі.

Чи правомірним є рішення суду про закриття судового провадження у справі у даному випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 2 «Касаційне провадження» §3 «Касаційний розгляд» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

9. ОСОБЛИВОСТІ ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЯХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Протягом якого строку нормативно-правові акти можуть бути оскаржені до адміністративного суду?

- A. протягом 3 років з дня їх прийняття
- B. протягом 5 років з дня їх прийняття
- C. протягом 10 років з дня їх прийняття
- D. протягом всього строку їх дії

2. Право оскаржити нормативно-правовий акт мають:

- A. будь-які фізичні особи
- B. особи, щодо яких його застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано цей акт
- C. лише органи публічного адміністрування, яких стосується дія акту
- D. будь-які фізичні та юридичні особи

3. Яка глава Кодексу адміністративного судочинства України регламентує особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ?

- A. глава 9
- B. глава 10
- C. глава 11
- D. глава 12

4. У разі відкриття провадження в адміністративній справі щодо оскарження нормативно-правового акта суд зобов'язує відповідача:

- A. бути присутнім при розгляді справи
- B. надіслати оголошення про це всім зацікавленим особам
- C. опублікувати оголошення про це у виданні, в якому цей акт був або мав бути офіційно оприлюднений
- D. опублікувати оголошення про це в одному із загальнодержавних друкованих засобів масової інформації

5. Протягом якого строку резолютивна частина рішення суду про визнання нормативно-правового акта протиправним та нечинним публікується відповідачем у виданні, в якому його було офіційно оприлюднено, після набрання рішенням законної сили?

- A. невідкладно
- B. протягом п'яти днів
- C. протягом десяти днів
- D. протягом місяця

6. Справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України підсудні:

- A. місцевим адміністративним судам
- B. окружним адміністративним судам
- C. апеляційним адміністративним судам
- D. Верховному Суду

7. Верховний Суд за наслідками розгляду адміністративних справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, бездіяльності Кабінету Міністрів України може:

- A. визнати акт Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протиправним та нечинним повністю або в окремії його частині

В. визнати дії чи бездіяльність Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протиправними, зобов'язати Верховну Раду України, Президента України, Кабінет Міністрів України, Вищу раду правосуддя, Вищу кваліфікаційну комісію суддів України вчинити певні дії

С. застосувати інші наслідки протиправності таких рішень, дій чи бездіяльності, визначені статтею 245 КАСУ

Д. прийняти будь-яке з перелічених рішень

8. Термінові адміністративні справи можуть ініціюватися:

А. будь-якою фізичною особою

В. фізичною (юридичною) особою з метою відновлення порушених суб'єктом владних повноважень її прав, свобод, інтересів, органом (посадовою, службовою особою) для виконання ним (нею) своїх публічно-владних управлінських функцій

С. лише органами публічного адміністрування

Д. будь-якою фізичною та юридичною особою

9. Адміністративна справа незначної складності (малозначна справа) – це:

А. переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір

В. адміністративна справа, в якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників тощо не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин

С. адміністративна справа, відповідачем у яких є один і той самий суб'єкт владних повноважень (його відокремлені структурні підрозділи), спір у яких виник з аналогічних підстав, у відносинах, що регулюються одними нормами права, та у яких позивачами заявлено аналогічні вимоги

Д. типова адміністративна справа, прийнята до провадження Верховним Судом як судом першої інстанції для постановлення зразкового рішення

10. Яка з перелічених справ НЕ ВІДНОСИТЬСЯ до категорії термінових адміністративних справ?

А. справи щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій, комісій з референдуму, членів цих комісій

В. справи щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації, інформаційних агентств, підприємств, установ, організацій, їхніх посадових та службових осіб, творчих працівників засобів масової інформації та інформаційних агентств, які порушують законодавство про вибори та референдум

С. справи з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби

Д. справи щодо виборів Президента України

11. Яка з перелічених справ НЕ ВІДНОСИТЬСЯ до категорії термінових адміністративних справ?

А. справи за адміністративними позовами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань

В. справи про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення права на свободу мирних зібрань

С. справи з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби

Д. за зверненням органів доходів і зборів

12. Яка з перелічених справ ВІДНОСИТЬСЯ до категорії термінових адміністративних справ?

А. справи за зверненням Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, на підставі зняття арешту з таких активів та надання доступу до них

В. справи про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення права на свободу мирних зібрань

С. з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності

D. усі перелічені справи є терміновими

13. Скільки всього існує категорій термінових справ?

A. 15

B. 16

C. 17

D. 18

14. Право оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій, комісій з референдуму, членів цих комісій мають:

A. суб'єкти відповідного виборчого процесу (крім виборчої комісії)

B. ініціативна група референдуму

C. інші суб'єкти ініціювання референдуму

D. всі перелічені особи

15. Адміністративна справа щодо оскарження нормативно-правових актів вирішується за правилами:

A. загального позовного провадження

B. спрощеного провадження

C. розгляду типових справ

D. розгляду зразкових справ

16. Нормативно-правовий акт визнаний протиправним та нечинним:

A. втрачає чинність повністю

B. втрачає чинність в окремій його частині

C. втрачає чинність повністю або в окремій його частині

D. продовжує діяти до прийняття рішення Президентом України

17. Адміністративна справа щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України,

бездіяльності Кабінету Міністрів України вирішується за правилами:

- A. загального позовного провадження
- B. спрощеного провадження
- C. розгляду типових справ
- D. розгляду зразкових справ

18. На рішення Вищої ради правосуддя, ухвалене за результатами розгляду скарги на рішення її Дисциплінарної палати, може бути подана скарга до:

- A. Окружного адміністративного суду
- B. Апеляційного адміністративного суду
- C. Великої Палати Верховного Суду
- D. Конституційного суду України

19. Главою 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» визначаються особливості розгляду:

- A. окремих категорій складних справ
- B. окремих категорій термінових адміністративних справ
- C. типових та зразкових справ
- D. усіх перелічених категорій справ

20. До складних справ відносяться:

A. провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів владних повноважень

B. провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, бездіяльності Кабінету Міністрів України

C. провадження у справах щодо оскарження індивідуальних актів Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Міністерства фінансів України, Національної комісії з цінних

паперів та фондового ринку та рішень Кабінету Міністрів України стосовно виведення банків з ринку

D. усі перелічені провадження

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

Фізична особа-підприємець Б. звернувся до суду з позовом про оскарження постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю», аргументуючи це тим, що вказана постанова може бути застосована до нього в майбутньому.

Чи може суд прийняти позовну заяву до розгляду? Який може бути результат розгляду справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Товариство з обмеженою відповідальністю «Альянс» звернулось до суду з позовом про невідповідність Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» Конституції України. Суд відмовив у прийнятті позовної заяви до розгляду.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

Громадянин А. подав позов щодо невідповідності розпорядження старости села Веселівка Аджамської територіальної громади рішенням Аджамської сільської ради.

Чи належить справу розглядати за правилами адміністративного судочинства? До якого суду слід подавати позов в такому випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Громадянин А. подав позов про оскарження нормативно-правового акту в редакції станом на 15 вересня 2023 року. 12 жовтня 2023 року до вказаного нормативно-правового акту були внесені зміни та положення, які громадянин А. вважав незаконними, були виключені.

Протягом якого строку підтягають оскарженню нормативно-правові акти? Які дії може вчинити відповідач у такому випадку аби суд не прийняв рішення про відмову в задоволенні позовних вимог? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 5

Громадянин А. подав позов про оскарження нормативно-правового акту. Суд прийняв позовну заяву та відкрив провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 6

Громадянин А. подав позов про оскарження нормативно-правового акту. Суд прийняв позовну заяву та встановив в ній строк для подання відзиву.

Чи є особливості, що встановлюються до ухвали суду про відкриття провадження у справі про оскарження нормативно-правового акту? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 7

Громадянин А. звернувся до Кіровоградського окружного адміністративного суду з позовом про оскарження указу Президента України. Суд відмовив у прийнятті позову.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 8

Банк «Старт» звернувся до суду з позовом про скасування рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Зазначений позов був поданий позивачем через 5 місяців з моменту прийняття Національним банком України такого рішення та через 4,5 місяці з моменту, коли банк дізнався про таке рішення. Суд відмовив у відкритті провадження по справі.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 9

Кропивницька міська рада звернулася до Кіровоградського окружного суду з позовом про примусове відчуження земельної ділянки, що розташована по вул. Чорновола, 25 з мотивів суспільної необхідності. Суд відмовив у відкритті провадження у справі.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 10

Кропивницька міська рада звернулася до Третього апеляційного адміністративного суду з позовом про примусове відчуження земельної ділянки, що розташована по вул. Чорновола, 25 з мотивів суспільної необхідності. При поданні позову судовий збір позивач не

сплатив. Суд залишив позовну заяву без руху та надав строк 5 днів з моменту отримання ухвали для усунення відповідних недоліків.

Чи правомірні дії суду? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 11

Київським окружним адміністративним судом було відкрито судове провадження в адміністративній справі щодо оскарження постанови Кабінету Міністрів України.

Також суд зобов'язав Кабінет Міністрів України опублікувати оголошення щодо оскарження відповідної постанови у виданні, в якому оскаржувана постанова була офіційно оприлюднена.

Охарактеризуйте дії суду у даному випадку? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» §1 «Розгляд окремих категорій складних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 12

Кропивницька міська рада звернулася до апеляційного адміністративного суду з адміністративним позовом про примусове відчуження земельної ділянки та об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності.

Судом залишено позов міської ради без руху з підстав несплати судового збору.

Чи обґрунтованою у даному випадку є вимога суду щодо зобов'язання міської ради сплатити судовий збір за подання позову у даній категорії спорів? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» §1 «Розгляд окремих категорій складних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 13

Громадянин України Воловник М.П. звернувся до місцевого (загального суду) як адміністративного суду з позовом про уточнення списку виборців на виборах депутатів Кропивницької міської ради.

При цьому, позовну заяву було подано за день до проведення виборів.

Яке рішення повинен прийняти суд за результатами розгляду даної заяви? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» §2 «Розгляд окремих категорій адміністративних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 14

Громадянин України Теплюк С.Д. прийняв рішення звернутися з апеляційною скаргою на рішення апеляційного адміністративного суду про задоволення позову Кропивницької міської ради про примусове відчуження земельної ділянки та об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності.

Апеляційна скарга була подана до Третього апеляційного адміністративного суду.

Чи правильно у даному випадку особа, що подала апеляцію, обрала суд апеляційної інстанції у даній категорії адміністративних спорів? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» §1 «Розгляд окремих категорій складних справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 15

У провадженні Верховного Суду перебуває зразкова справа, розгляд якої здійснюється за правилами спрощеного позовного провадження колегією суддів Верховного Суду у складі п'яти суддів.

Чи є можливим у даному випадку розгляд Верховним Судом зразкової судової справи за правилами спрощеного позовного провадження? Чи правомочною буде колегія суддів Верховного Суду саме у складі п'яти суддів? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 11 «Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ» §3 «Розгляд типових та зразкових справ» розділу II «Позовне провадження» Кодексу адміністративного судочинства України.

10. ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄСПЛ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ ПРАКТИЦІ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Хто має право на звернення до Європейського суду з прав людини?

- A. будь-які фізичні особи
- B. кожен громадянин України
- C. лише органи публічного адміністрування, яких стосується дія акту
- D. будь-які фізичні та юридичні особи

2. Який орган є уповноваженим на представництво України в Європейському суді з прав людини?

- A. Міністерство закордонних справ України
- B. Конституційний суд України
- C. Міністерство юстиції України
- D. Верховний Суд

3. Європейський суд з прав людини розглядає:

A. заяви, в яких йдеться про порушення прав, гарантованих Конвенцією та протоколами до неї

B. заяви, які спрямовані проти держав, що ратифікували Конвенцію та відповідні протоколи, і які стосуються подій, що відбувалися після дати ратифікації

C. заяви, предмет яких перебуває у сфері відповідальності суб'єкта владних повноважень (парламенту, суду, прокуратури тощо) однієї з цих держав

D. усі перераховані категорії заяв

4. Які категорії заяв не розглядає Європейський суд з прав людини?

A. заяви, в яких йдеться про порушення прав, гарантованих Конвенцією та протоколами до неї

B. заяви, які спрямовані проти держав, що ратифікували Конвенцію та відповідні протоколи, і які стосуються подій, що відбувалися після дати ратифікації

C. заяви, спрямовані проти приватних осіб або недержавних інституцій

D. заяви, предмет яких перебуває у сфері відповідальності суб'єкта владних повноважень (парламенту, суду, прокуратури тощо) однієї з цих держав

5. Протягом якого терміну з дати винесення остаточного рішення Європейський суд приймає заяви до розгляду лише після використання усіх внутрішніх засобів юридичного захисту?

A. протягом одного місяця

B. протягом трьох місяців

C. протягом шести місяців

D. протягом року

6. Якою мовою громадянин України має право звернутися до Європейського суду з прав людини?

A. англійською

B. французькою

C. українською

D. усіма переліченими мовами

7. Яким правилам повинна відповідати заява, що подається до Європейського суду з прав людини?

A. правилам встановленим Україною

B. правилам Кодексу адміністративного судочинства України

C. правилам Регламенту суду

D. правилам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод

8. Який міжнародний нормативно-правовий акт дає право на звернення до Європейського суду з прав людини?

- A. Загальна декларація прав людини
- B. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
- C. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила
- D. усі перелічені міжнародно-правові акти

9. Яку інформацію необхідно навести у заяві до Європейського суду з прав людини?

A. навести стислий виклад фактів, щодо яких скаржитесь особа, та суть скарги, зазначити права, гарантовані Конвенцією або протоколами до неї, які, на думку заявника, були порушені

B. назвати національні засоби юридичного захисту, якими заявник скористався

C. навести перелік рішень судів (або інших державних органів) у справі, із зазначенням дати кожного рішення та органу, який його виніс, а також коротку інформацію про зміст цього рішення

D. усю перелічену інформацію

10. Де розміщений формуляр заяви до Європейського суду з прав людини?

- A. на сайті Верховної Ради України
- B. на сайті судової влади України
- C. на сайті Верховного Суду
- D. на сайті Європейського суду з прав людини

11. В якому міжнародному нормативно-правовому акті закріплено право на справедливий суд?

- A. у Загальній декларації прав людини
- B. у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод
- C. у Міжнародному пакті про громадянські та політичні права
- D. в усіх перелічених міжнародно-правових актах

12. Коли була прийнята Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод?

- A. 10 грудня 1948 р.
- B. 04 листопада 1950 р.
- C. 20 листопада 1989 р.
- D. 11 вересня 1997 р.

13. Коли Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод, набула чинності для України?

- A. 10 грудня 1948 р.
- B. 04 листопада 1950 р.
- C. 20 листопада 1989 р.
- D. 11 вересня 1997 р.

14. Чи визнає Україна на своїй території юрисдикцію Європейського суду з прав людини?

- A. ні
- B. так
- C. так, в усіх питаннях, що стосуються тлумачення і застосування Конвенції
- D. частково

15. Міжнародний орган, який за умов, визначених Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод, уповноважений розглядати заяви людей, які скаржаться на порушення своїх прав

- A. Європейський суд з прав людини
- B. Міжнародний суд з прав людини
- C. Організація об'єднаних націй
- D. Європейський Союз

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Практичне завдання № 1

О. звернулася до адміністративного суду із позовною заявою про визнання протиправним та скасування рішення органу реєстрації актів цивільного стану, яким їй було відмовлено у зміні по батькові. Суд першої інстанції у задоволенні позову відмовив. Апеляційний та касаційний суди залишили рішення суду першої інстанції в силі. О. подала заяву до Європейського суду з прав людини, у якій відзначила, що відмова у зміні по батькові порушує її право на повагу до приватного життя, яке гарантовано Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. ЄСПЛ задовольнив заяву О.

Хто вправі переглянути з урахуванням позиції ЄСПЛ рішення національних судів, що були постановлені у справі О.? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте розділ VII «Перехідні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 2

Відносно особи К. винесено рішення Європейського суду з прав людини про скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду.

Як повинна вчинити особа стосовно якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 3 «Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами» розділу III «Перегляд судових рішень» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 3

При вирішенні справи суд застосував принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини.

Чи правомірне рішення суду при вирішенні справи? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Кодексу адміністративного судочинства України.

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте главу 1 «Основні положення» розділу 1 «Загальні положення» Кодексу адміністративного судочинства України.

Практичне завдання № 4

Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Бочан проти України (№ 2)» (URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a43#Text).

Які дії Верховного Суду стали підставою для встановлення ЄСПЛ порушення конвенційного права у цій справі? Яке право, передбачене Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод було порушено?

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте рішення ЄСПЛ у справі «Бочан проти України (№ 2)» та Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод.

Практичне завдання № 5

Під час розгляду справи суддею було встановлено відсутність перекладу рішення Європейського суду з прав людини на українську мову, саме тому суддя вирішив не посилатися на відповідне рішення.

Чи правомірне рішення судді? Якими повинні бути дії судді у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини».

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 4 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 № 3477-IV.

Практичне завдання № 6

Під час розгляду справи суддею було встановлено відсутність перекладу рішення Європейського суду з прав людини на українську мову, саме тому суддя вирішив не посилатися на відповідне рішення.

Чи правомірне рішення судді? Якими повинні бути дії судді у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини».

Примітка: для розв'язання практичного завдання використуйте главу 4 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 № 3477-IV.

Практичне завдання № 7

Громадянин України Павленко Р.М., використавши усі внутрішні засоби юридичного захисту, підготував та направив до Європейського суду з прав людини заяву з метою захисту своїх прав, свобод та інтересів.

При цьому, заява Павленка Р.М. була подана до Європейського суду з прав людини протягом трьох місяців з дати винесення остаточного судового рішення на національному рівні.

Чи дотримався Павленко Р.М. строку звернення до Європейського суду з прав людини? Який строк встановлено для звернення із заявою до Європейського суду з прав людини та від чого починається відлік такого строку? Які дії у даному випадку має вчинити суд?

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте положення Конвенції про захист прав людини та основоположних

свобод та протоколи до неї (Протоколи № 1, 4, 6, 7, 12 і 13) та правила 47 Регламенту Європейського суду з прав людини.

Практичне завдання № 8

Громадянин України Дякич М. І. звернувся до Європейського суду з прав людини із заявою. Проте, невдовзі після прийняття судом заяви до розгляду заявник помер.

У свою чергу, скаргу, подану до суду Дякичем М. І. підтримали за власним бажанням його спадкоємці, близькі родичі.

Чи буде у даному випадку Європейський суд з прав людини продовжувати розгляд скарги Дякича М. І.?

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та протоколи до неї (Протоколи № 1, 4, 6, 7, 12 і 13) та положення Регламенту Європейського суду з прав людини.

Практичне завдання № 9

Громадянин України Михайлик М. М. звернувся із заявою до Європейського суду з прав людини.

При перевірці скарги Михайлика М. М., судом було встановлено, що заявником не було зазначено національні засоби юридичного захисту, якими останній скористався.

Які дії у даному випадку має вчинити суд по відношенню до скарги Михайлика М. М.?

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та протоколи до неї (Протоколи № 1, 4, 6, 7, 12 і 13) та положення правила 47 Регламенту Європейського суду з прав людини.

Практичне завдання № 10

Звертаючись до Європейського суду з прав людини, громадянин України Сіренко А. В. у своїй заяві зазначив, що не бажає розкривати

у заяві відомості про свою особу та обґрунтував причини на виправдання такого відступу від загального правила гласності провадження в Суді.

Чи може у даному випадку бути забезпечено судом право заявника на анонімність? Хто із числа суддів Європейського суду з прав людини уповноважений надати дозвіл на розгляд анонімного звернення?

Примітка: для розв'язання практичного завдання використовуйте положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та протоколи до неї (Протоколи № 1, 4, 6, 7, 12 і 13) та положення правила 45 Регламенту Європейського суду з прав людини.

11. ФАБУЛИ КОМПЛЕКСНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПІДГОТОВКИ МАКЕТІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ

ФАБУЛА № 1

«Головне управління пенсійного фонду України в Донецькій області в період з 06.07.2018 по 04.06.2019 призупиняє виплату пенсійного забезпечення пенсіонеру Іванову І. І., який є внутрішньо переміщеною особою, з причин не проходження вчасно ідентифікацію в Ощадбанку».

ЗАВДАННЯ

1. Скласти адміністративний позов до суду (визначитись із підсудністю та належним відповідачем):

- що потрібно для того щоб звернутися до суду за захистом порушеного права та стягнення заборгованості?

- визначити правову позицію та спосіб доказування, додатки до позовної заяви.

2. Скласти заяву про усунення недоліків (причина залишення позовної заяви без руху – відновлення строків звернення до адміністративного суду). Які строки встановлюються судом, відповідно до КАС України, для усунення недоліків позовної заяви?

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю:

– до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги?

– в апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

– Скласти відповідь на відзив у апеляційній інстанції (проаналізувати та записати порядок подання процесуальних документів в судовому процесі із посиланням на КАС України);

4. Зробити добірку аналогічних рішень суду різних інстанцій з Єдиного Державного реєстру судових рішень (Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив).

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду з обґрунтуванням касаційної скарги відповідно зі ст. 328 КАС України.

6. Заповнити формуляр заяви до Європейського суду з прав людини² (який порядок та строки звернення до ЄСПЛ?).

ФАБУЛА № 2

«Кожен хто має в Україні статус Учасника бойових дій (УБД) отримує одноразову допомогу до 5 травня. У 2020 році Департаментом соціального захисту населення Маріупольської міської ради (ДСЗН) було виплачено Іванову І. І. 1390 грн. 00 коп., а у 2021 році 1491 грн. 00 коп. Відповідно до статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» а саме вказано, що щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірах, які визначаються Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України. Цю зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008. Вищезазначеними НПА також регулюється розмір виплат до 5 травня УБД та Постановою КМУ № 112 від 19.02.2020. Отже виплати повинні становити 5 мінімальних пенсій за віком:

² Формуляр заяви до ЄСПЛ завантажується курсантом самостійно з офіційного сайту ЄСПЛ (Формуляр на українській мові)

- 2020 рік - заборгованість 6800 грн. 00 коп.;
 - 2021 рік - заборгованість 7354 грн. 00 коп.
- з урахуванням вже сплачених коштів».

ЗАВДАННЯ

1. Скласти адміністративний позов до суду (визначитись із підсудністю та належним відповідачем):

- що потрібно для того щоб звернутися до суду за захистом порушеного права та стягнення заборгованості?

- визначити правову позицію та спосіб доказування, додатки до позовної заяви.

2. Скласти заяву про усунення недоліків (причина залишення позовної заяви без руху - відновлення строків звернення до адміністративного суду).

- скласти клопотання про уточнення позовних вимог у першій інстанції (проаналізувати та записати порядок подання процесуальних документів в судовому процесі із посиланням на КАС України);

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю;

- до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги?

- в апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

4. Зробити добірку аналогічних рішень суду різних інстанцій з Єдиного Державного реєстру судових рішень (Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив).

5. Аналіз зразкової справи по даній справі та її тезисне конспектування - Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив (Що таке зразкова справа? Яким чином застосовується судовою владою в Україні? Яким чином судова справа визначається зразковою?).

6. Аналіз справ Європейського суду з прав людини проти України за ст. 6 Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод та окремі аспекти застосування ст. 1 Першого Протоколу: соціальні виплати (аналіз та власні висновки).

ФАБУЛА № 3

«Районним управлінням поліції м. Маріуполя було виявлено громадянина Грузії Татішвілі Г. А., який проживає на території України з порушенням строків перебування. Співробітники поліції доставили його до Жовтневого районного відділу Головного управління Державної міграційної служби України в Донецькій області із наданням подання про вжиття заходів. Жовтневий РВ ГУ ДМС України в Донецькій області було складено адміністративний Протокол ПР МДО № 000585» та була винесена Постанова ПН МДО № 000584 про накладання адміністративного стягнення за ч. 1 ст. 203 КУпАП у відношенні громадянина Грузії Татішвілі Г. А. у вигляді штрафу в розмірі 1700 грн.

Також у цей же день головним спеціалістом Жовтневого РВ ГУ ДМС України в Донецькій області Івановою Т. О. було винесено Рішення № 5, яким вирішено примусово повернути за межі України до країни походження або третьої країни громадянина Грузії Татішвілі Г. А., 19.12.1988 р.н. та зобов'язано покинути територію України у термін 30 днів. Цим же рішенням громадянину Грузії Татішвілі Г. А. заборонено подальший в'їзд в Україну строком на 3 (три) роки.

Громадянин Грузії має на території України неповнолітнього сина, який є громадянином України».

ЗАВДАННЯ

1. Скласти адміністративний позов до суду (визначитись із підсудністю та належним відповідачем):

– що потрібно для того щоб оскаржити дане рішення в суді? Сплата судового збору за цією категорією справи?

– визначити правову позицію та спосіб доказування, додатки до позовної заяви.

2. Скласти заяву про залучене до адміністративної справи третьої особи на боці відповідача (Хто буде другим відповідачем та навіщо?, Який вид провадження за даною справою?)

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю:

– до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги?

– в апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

– Скласти відповідь на відзив у апеляційній інстанції (проаналізувати та записати порядок подання процесуальних документів в судовому процесі за даним видом провадження із посиланням на КАС України);

4. Зробити добірку аналогічних рішень суду різних інстанцій з Єдиного Державного реєстру судових рішень (Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив).

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду у випадку часткового задоволення позовних вимог, а саме було скасовано апеляційною інстанцією заборону на в'їзд в Україні строком на 3 роки.

6. Заповнити формуляр заяви до Європейського суду з прав людини (який порядок та строки звернення до ЄСПЛ?)³.

ФАБУЛА № 4

«Громадянка Республіки Вірменії Мелкумян О. О. подала пакет документів до Головного управління Державної міграційної служби України в Донецькій області про набуття громадянства на підставі двох річного шлюбу із громадянином України. Документи були скеровані до Державної Міграційної служби України і в свою чергу були передані 01.09.2020 до Комісії при президентові України з питань громадянства. На момент 10.10.2021 рішення так і не було прийнято про набуття громадянства України Мелкумян О. О.

Отже вбачається порушення п. 112 Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень, а саме – загальний строк розгляду заяв і подань про прийняття до громадянства України або припинення громадянства України не повинен перевищувати одного року з дня їх надходження».

³ Формуляр заяви до ЄСПЛ завантажується курсантом самостійно з офіційного сайту ЄСПЛ (Формуляр на українській мові).

ЗАВДАННЯ

1. Скласти адміністративний позов до суду (визначитись із підсудністю та належним відповідачем та третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на боці відповідача; поняття належного відповідача та третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог з посиланням на КАС України):

– визначити правову позицію та спосіб доказування, додатки до позовної заяви.

2. «Позов залишили без руху»:

– ваші дії? Яким процесуальним документом позов залишається без руху? Які вимоги цього документу?

– чому ви вибрали саме цього відповідача?

3. Скласти апеляційну скаргу з посиланням на статті Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод (До якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги?)

4. Зробити підборку аналогічних рішень з Єдиного Державного реєстру судових рішень .

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду, з обґрунтуванням та посиланням на ст. 328 КАС України.

6. Заповнити формуляр заяви до Європейського суду з прав людини⁴.

Проаналізувати та записати:

– Коли можливе звернення до ЄСПЛ?

– Докази та доказування у практиці ЄСПЛ?

ФАБУЛА № 5

«Громадянин Республіки Білорусь проживаючи на території України без порушення строків перебування вирішив зареєструвати шлюб із громадянкою України. При зверненні до відділу реєстрації актів

⁴ Формуляр заяви до ЄСПЛ завантажується курсантом самостійно з офіційного сайту ЄСПЛ (Формуляр на українській мові).

цивільного стану із заявою. Відділом була проведена перевірка шляхом надсилання запиту до Головного управління Державної міграційної служби України в Донецькій області щодо наявності або відсутності обтяжень до заявника. Після отримання відповіді на запит було з'ясовано, що відносно громадянина Білорусії винесено Рішення про заборону в'їзду в Україну. Даним рішенням вирішено заборонити громадянину Республіки Білорусь в'їзд в Україну строком на 3 (три) роки на підставі раніше не виконаного Рішення про примусове повернення за межі України до країни походження або третьої країни, також було встановлено, що за даними Єдиного реєстру боржників на примусовому виконанні у Приморському районному відділі Державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Запорізькій області знаходиться два виконавчі документи, ініціатором яких виступає Управління ДМС у Запорізькій області, за несплачений раніше штрафу та не виконання Постанови про притягнення до адміністративної відповідальності (ст. 203 КУпАП). Про виконавчі провадження та про заборону в'їзду в Україну громадянину Білорусь не було відомо і ніякі документи він не отримував від ГУ ДМС України в Донецькій області та виконавчої служби».

ЗАВДАННЯ

1. Скласти адміністративний позов до суду (визначитись із підсудністю та належним відповідачем):

- що потрібно для того щоб звернутися до суду? Які дії потрібно зробити перед зверненням до суду із адміністративним позовом?
- визначити правову позицію та спосіб доказування, додатки до позовної заяви.

2. Чи потрібно сплачувати судовий збір у даній категорії справ? Яке провадження по даній категорії справ? Стадії адміністративного процесу.

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю:

- до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги? Юрисдикція адміністративних судів.

– в апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

– скласти відповідь на відзив у апеляційній інстанції (проаналізувати та записати порядок подання процесуальних документів в судовому процесі із посиланням на КАС України);

4. Зробити добірку аналогічних рішень суду різних інстанцій з Єдиного Державного реєстру судових рішень (Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив).

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду з обґрунтуванням касаційної скарги відповідно зі ст. 328 КАС України.

6. Проаналізувати та записати:

– Особливості представництва інтересів заявника в Європейському суді з прав людини;

– Статті 2, 3, 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; практика Європейського суду з прав людини (справи проти України).

ФАБУЛА № 6

«Іванов був звільнений з посади прокурора прокуратури Донецької області. Продовж певного часу Іванов І. І. оскаржував не законне звільнення в суді. Після винесення судового рішення Іванова І. І. було поновлено на посаду прокурора. Іванов І. І. має право на середній заробіток за час вимушеного прогулу за період з 02.12.2020 по 12.09.2021».

ЗАВДАННЯ

1. Визначитись із підсудністю, належним відповідачем та третьою особою на стороні відповідача (обґрунтувати чому саме так)?

2. Скласти адміністративний позов (Визначитись із доказами та способом доказування).

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю:

– до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги? Структура адміністративних судів в Україні (схема).

– в апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

– скласти відповідь на відзив у апеляційній інстанції (проаналізувати та записати порядок подання процесуальних документів в судовому процесі із посиланням на КАС України);

4. Зробити добірку аналогічних рішень суду різних інстанцій з Єдиного Державного реєстру судових рішень (Номер справи, підсудність, предмет спору, правовий аналіз суду, вирішив).

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду з обґрунтуванням касаційної скарги відповідно зі ст. 328 КАС України.

6. Заповнити формуляр заяви до Європейського суду з прав людини⁵.

ФАБУЛА № 7

«Петров П. І. звернувся до сільської ради про виділення 12 соток землі для будівництва та обслуговування житлового будинку. Сільська рада йому відмовила.

Рішенням від 21.07.2019 сільська рада відмовила Петрову П. І. у наданні дозволу на розробку проекту щодо відведення земельної ділянки у власність, оскільки відкритим голосуванням депутатами «за» надання дозволу на розробку проекту проголосувало 1 депутат, а 14 депутатів «утрималось». Отже дозвіл не був наданий».

ЗАВДАННЯ

1. Визначитись із підсудністю, належним відповідачем та скласти позовну заяву до суду.

2. Скласти клопотання про залучення додаткових доказів по справі та заяву про поновлення строків звернення із адміністративним позовом.

⁵ Формуляр заяви до ЄСПЛ завантажується курсантом самостійно з офіційного сайту ЄСПЛ (Формуляр на українській мові).

Відповісти на питання:

- який строк давності звернення до адміністративного суду?
- який порядок поновлення строків звернення?
- які є види окремих проваджень в адміністративному процесі?

Відповіді із посиланням на КАС України.

3. Скласти апеляційну скаргу у випадку відмови у задоволенні позовних вимог повністю;

– до якого суду буде скерована скарга та чому? Строки подання апеляційної скарги? Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві (проблемні питання).

– В апеляційній скарзі вказати підстави оскарження рішення першої інстанції з посилання на практику Верховного Суду;

4. Зробити добірку висновків Верховного суду з даної категорії справ.

5. Скласти касаційну скаргу до Верховного Суду.

6. Заповнити формуляр заяви до Європейського суду з прав людини⁶.

– Практика ЄСПЛ по ст. 6, 8 Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод (справи проти України).

⁶ Формуляр заяви до ЄСПЛ завантажується курсантом самостійно з офіційного сайту ЄСПЛ (Формуляр на українській мові).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністративне процесуальне право України : навч.-метод. посіб. / І. О. Картузова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». К. : Фенікс, 2016. 400 с.
2. Адміністративне процесуальне право: навчальний посібник / Т. П. Мінка, С. М. Алфьоров, Р. В. Миронюк та ін.; за заг. ред. Т. П. Мінки. Харків: Право, 2013. 352 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/356/1/%D0%90%D0%94%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A2%D0%98%D0%92%D0%9D%D0%95%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%A6%D0%95%D0%A1%D0%A3%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%95%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9E%20_%D0%A0%D0%95%D0%94%D0%90%D0%9A%2010_2016_.pdf
3. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Х. : Право, 2016. 312 с. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2443-administratyvne-sudochynstvo.html>
4. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / Вищ. адмін. суд України ; за заг. ред. О. М. Нечитайла. К. : Компанія "BAITE", 2015. 288 с. <https://www.osce.org/files/f/documents/4/e/232736.pdf>
5. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0cc7ac62-2263-4a23-95e2-96f29de5ea93/content>
6. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4843/1/AdminProces_20-01-2021.pdf
7. Бурбика М. М., Колеснікова М. В., Солонар А. В. Адміністративний процес України (у схемах) : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2019. 108 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/72609/1/Burbyka_administratyvnyi.pdf;jsessionid=A7A23417262CAF0D277B0B47313FD0EB
8. Вітвіцький С. С., Філіпенко А. С. Адміністративний процес. Курс лекцій : навч. посіб. Київ: ВД «Дакор», 2021. 186 с.

9. Вітвіцький С. С., Хайлова Т. В., Пересада О. М. Адміністративне право та процес: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2022. 320 с.
10. Захист в адміністративному процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. К. : Центр учб. літ., 2013. 352 с.
11. Калмикова Я. С. Докази та доказування в адміністративному судочинстві : монографія / за заг. ред. О. Б. Червякової. Х. : Фактор, 2014. 280 с.
12. Калмикова Я. С. Докази та доказування в адміністративному судочинстві : монографія / Я. С. Калмикова ; за заг. ред. О. Б. Червякової ; НДІ держ. будів. та місцев. самоврядування. Харків : Фактор, 2014. 280 с. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2443-administratyvne-sudochynstvo.html>
13. Ківалов С. В., Картузова І. О., Осадчий А. Ю. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина: підручник. О. : Фенікс, 2014. 342 с.
14. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, № 37. - Ст.446 (із змінами і доповненнями).
15. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
16. Писаренко Н. Б. Адміністративно-правові спори (удосконалення порядку вирішення) : монографія / Н. Б. Писаренко, В. А. Сьоміна ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». 2-ге вид., зі змін. та допов. Харків : Право, 2012. 136 с. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2443-administratyvne-sudochynstvo.html>
17. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. №30. Ст. 260.
18. Рішення ЄСПЛ у справі «Бочан проти України (№ 2)». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a43#Text
19. Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України : теорія, практика : підручник / Заг. ред. д. ю. н., проф. Бевзенка В. М. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1346 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний портал Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/>
3. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини / Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Данілов Сергій Олександрович – доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії.

Кіблик Дар'я Володимирівна – старший викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії.

Ковальчук Юлія Миколаївна – доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії.

Кривонос Максим Васильович – доцент кафедри поліцейської діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів поліції Луганського навчально-наукового інституту ім. Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Мердова Ольга Миколаївна – завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Носевич Надія Русланівна – завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліцейської факультету №1 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Сахно Артем Петрович – доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.

Хозлу Іван Костянтинович – викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ.

Шишкарьова Олена Геннадіївна – викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ.

Науково-практичне видання

**ЗБІРНИК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ
ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС»**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Друкується в авторській редакції
Комп'ютерна верстка: Трубак І. М.

Підписано до друку 25.10.2023. Формат 60 x 84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Cambria. Фіз. друк. арк. 10. Ум. друк. арк. 9,3.
Тираж 300 прим.

Редакційна підготовка та друк ТОВ ВД «Дакор»

Свід. ДК №4349 від 05.07.2012

+38(067) 153-96-73;

✉ vd_dakor@ukr.net 🌐 www.dakor.kiev.ua

📍 03057, м. Київ, просп. Берестейський, 56